

**MIKKELIN SEUDUN
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**
PL 33, 50101 MIKKELI

PÄÄTÖS 19 / 2021
Maa-aineslain (555/1981)
4 §:n ja ympäristönsuojelulain
(527/2014) 27 §:n mukaisessa
lupa-asiassa.

Päätöksessä on liitteineen 44
sivua.

MAA-AINESLUPA JA YMPÄRISTÖLUPA / VEHKOLAMMEN KALLIOALUE, PERTUNMAA

ASIA

Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittely.

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen maa-aineslupahakemus kallion ottamiselle ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukainen ympäristölupahakemus kallion louhintaan ja murskaukseen Pertunmaan Kuhajärven tilalle Koskionranta (588-405-1-215).

Kiinteistön sijainnin osoittava kartta on päätöksen liitteenä.

Ottoalueen sijaintikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

N: 6805220

E: 469240

HAKIJA

Jukka Lahti

KIINTEISTÖNOMISTAJA

Kiinteistön omistaa yksityishenkilö. Toiminnan sijoittamiselle ko. kiinteistölle on maanomistajan suostumus.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista maa-aineslain 4 §:n perusteella.

Maa-aineslaki, muutos (424/2015 4 a §): Maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Toiminta on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 c) ja e) mukaisena toimintana.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 2 §:n 1 momentin 6 a) ja b) mukaan kyseinen toiminta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on jätetty Lupapisteeseen ensimmäisen kerran 22.8.2017.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta on myöntänyt hakijalle maa-aines- ja ympäristöluvan (Mikkelin seudun ympäristölautakunta 17.10.2018 § 95), jonka Vaasan hallinto-oikeus palautti ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi (Vaasan hallinto-oikeuden 29.12.2020 antama päätös 20/0096/1).

Päivitetty hakemus jätettiin uudelleen Lupapisteeseen 8.7.2021 käsittelyn jatkamista varten.

SELVITYS TOIMINTAA KOSKEVISTA LUVISTA JA KAAVOITUSTILANNE

Lupatilanne

Louhosalueelle 1 on myönnetty maa-ainesten ottamislupa vuonna 1994. Alueella on harjoitettu pienimuotoisesti rakennus- ja korukiven (gabro-anortosiitti) ottotoimintaa.

Samalla kiinteistöllä sijaitsee Hiekkakankaan soranottoalue, jolle on myönnetty maa-aineslupa 15 vuodeksi (Mikkelin seudun ympäristölautakunta 12.8.2020 § 57).

Kaavoitus

Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavassa (2016) Vehkolammen kallioalue on osittain osoitettu maa-ainestenottoon (EO 10.315 Hiekkakangas).

Osalla suunnittelualueesta on voimassa Pertunmaan kunnan ranta- ja kylä-osayleiskaava (hyväksytty Pertunmaan kunnanvaltuustossa 16.10.2006).

Suunnittelualue ulottuu Vehkolammen rantavyöhykkeelle. Osayleiskaavassa Vehkolammen rantavyöhykkeelle kohdistuu kaavamerkintä MY (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja). Kaavamääräyksen mukaan maisemaa merkittävästi muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattava toimenpide on kielletty ilman MRL 128 §:n mukaista maisematyölupaa.

Lisäksi osayleiskaavassa Vehkolammen vesialueeseen sekä sen soistuneeseen rantaan kohdistuu kaavamerkintä luo (Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue). Kaavamääräyksen mukaan maisemaa merkittävästi muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattava toimenpide on kielletty ilman MRL 128 §:n mukaista maisematyölupaa. Alueen elinympäristöjen ja eliölaajien säilyminen tulee turvata. Kohteen arvot on kuvattu kaavaselostuksessa ja erillisessä luontoselvityksessä.

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

TOIMINNAN SIJAITIPAIKAN YMPÄRISTÖN TILA, LAATU JA KOHTEET, JOIHIN TOIMINNALLA ON VAIKUTUSTA

Suunnittelualue sijaitsee Pertunmaan kunnan Kuhajärven kylässä, Kauhki-antien molemmin puolin noin kuuden kilometrin etäisyydellä Kuortin taajamasta. Alue sijoittuu yksityisen omistamalle kiinteistölle Koskionranta (588-405-1-215).

Vehkolammen suunnittelualue koostuu kolmesta osa-alueesta (louhosalueet 1 ja 2 sekä Hiekkakankaan varastoalue) ja niiden välisistä yhdysteistä. Louhosalueella 1 on ollut aikaisempaa toimintaa. Louhosalue 2 on avaamaton kallioalue, jolla ei ole voimassa olevaa maa-aines- tai ympäristölupaa. Hiekkakankaan varastoalue on avattu ottoalue, jolla on voimassa oleva maa-aineslupa maanomistajan nimissä.

Suunnitelma-alue on kokonaisuudessaan noin 3,89 hehtaaria. Varsinaista ottoaluetta on noin 1,15 ha. Pinta- ja sivukiven varastoalueen pinta-ala on noin 1,2 ha.

Kauhki-antien länsipuolella sijaitsevalta louhosalueelta 1 on hakemuksen mukaan irrotettu ja kuljetettu kalliokiveä pois noin 15 m³ktr. Kalliosta on louhittu rintama, josta on irrotettu rakennuskiveä suurina lohkareina. Louhoksen yläreunalla on suoja-aita. Alueelle on tehty tie ja työkenttä avatun rintaman sivukivistä.

Louhosalueen 1 työkentällä kasvaa koivun, tervalepän, raidan ja kuusen taimia sekä virpapajua ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa tavataan lähinnä pientareiden ja joutomaiden lajistoa sekä joitakin kosteiden ja rehevien metsien lajeja. Alueelle on syntynyt hyvin pieni, matala ja kasviton lampi. Louhosalueen 1 avaamattomalla alueella kasvaa tuoretta mustikkatyypin kangasmetsää ja nuorta mäntyvaltaista metsää. Avaamattoman alueen rinteentyvällä metsä on soistunut.

Louhosalue 2 ei ole luonnonoloiltaan niin vaihteleva kuin louhosalue 1:n ympäristö. Kalliomäen puustona on eri-ikäistä mäntyä sekä alikasvoksena tai pienpuustona koivua, pihlajaa, haapaa ja katajaa. Kallioalueen painanteessa on pienialainen suo.

Lähimmät häiriintyvät kohteet (17 kpl) sijoittuvat noin 450 – 1 350 metrin etäisyydelle suunnittelualueen eteläpuolelle Ylä-Räävelin rannalle. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat vapaa-ajankiinteistöjä.

Suunnittelualueen lähimmät vesistöt ovat länsipuolella sijaitseva Vehkolampi (+107.0), pohjoispuolella sijaitseva Löytölampi (+105.8), kaakkoispuolella sijaitseva Haukilampi (+91.2) ja eteläpuolella sijaitseva Ylä-Rääveli (+81.9).

Hakemuksessa ei ole selvitetty lähimpiä käytössä olevia talousvesikaivoja.

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Kuortissa noin 4,5 kilometrin etäisyydellä sijaitseva Kuortin I -luokan pohjavesialue (0658802).

Lähin luonnonsuojelualue on alueen pohjoispuolella noin 500 metrin etäisyydellä sijaitseva Haukilammen tervaleppäkorpi.

Luontoselvitys

Suunnittelualueelle on laadittu kaksi luontoselvitystä (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 25.7.2017 ja 9.6.2021).

Vuonna 2017 laaditussa luontoselvityksessä todetaan, että louhinta-alueen läheisyydessä (etäisyys enintään 1 km) on luontoarvoiltaan merkittäviä suokohteita, jotka on todettu ja huomioitu ottosuunnitelmassa. Lähialueelta tunnetaan kaakkurin pesimälampia sekä Pertunmaan ainoa kangasvuokon nykyesiintymä. Luontoselvityksessä todetaan, että louhinta-alueen ottosuunnitelman toteuttaminen ei vaikuta tähän esiintymään.

Luontoselvityksessä (2017) todetaan, että selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 – alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita tai luonnonmuis-

tomerkkejä. Selvitysalueeseen rajoittuva Vehkolammen rantasuo on merkitty rantayleiskaavassa suojelualueeksi. Louhosalue 2:n pohjoispuolella sijaitsee suojeltu luontotyyppi (Haukilammen tervaleppäkorpi), joka sijaitsee lähimmillään noin 500 metrin etäisyydellä Vehkolammen louhinta-alueesta.

Luontoselvityksen (2017) perusteella alueella ei ole kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamien pienvesikohteiden tai metsälain 10 §:n mukaisten metsien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden elinympäristöjen kriteerit. Vehkolammen louhinta-alueen kalliomänniköt eivät ole karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisempia. Alueella ei todettu myöskään uhanalaiseksi luokiteltuja luontotyyppejä. Selvityksessä ei tehty havaintoja kirjoverkkoperhosesta.

Luontoselvityksessä (2017) havaittiin seuraavat huomionarvoiset lajit:

- töyhtötiainen (vaarantunut): reviiri ja maastopoikue louhosalueella 2;
- kehrääjä (alueellisesti uhanalainen): pesälöytö louhosalueella 2; sekä
- metson jätöksiä eri puolilla louhosaluetta 2.

Lisäksi luontoselvityksessä (2017) havaittiin niukasti selvitysalueen ulkopuolella sijaitsevassa ojassa hieman kaislasaraa, joka on Suomessa silmälläpidettävä (NT). Valtalaji ojassa on luhtasara ja paikalla kasvaa ilmeisesti myös kaisla- ja luhtasaran risteymää. Selvitysalueen ulkopuolella kohteen voi katsoa täyttävän metsälain 10 §:n mukaisen elinympäristön kriteerit. Selvitysalueella ei arvioitu olevan muita EU:n luontodirektiivin lajien, luonnonsuojelulain (LSL, 1096/1996) 46 §:n tarkoittamien uhanalaisten lajien, LSL 47 §:n mukaisten erityisesti suojeltavien lajien tai muiden huomionarvoisten eliölajien kannalta merkittäviä elinympäristöjä.

Ottosuunnitelmassa on arvioitu, ettei louhostoiminta vaikuta kaislasaran esiintymiseen. Perusteluina on esitetty, että kaislasara on louhoksen valmiiseen työkenttään päätyvän ojan yläjuoksulla. Koska vesi ei virtaa ylämäkeen, mahdollista louhintapölyä ei pääse ajautumaan ojassa. Lisäksi louhosalueen 1 työkentän korkeus on hyvä, sitä ei tarvitse kaivaa. Tie louhokselta on valmiina (toiseen suuntaan). Louhintaa suoritetaan lähimmillään noin 10 metrin etäisyydellä kaislasarasta. Hakijan arvion mukaan syksyllä ja talvella aiheutuvasta pölyhaitasta ei pitäisi olla haittaa kaislasaralle. Hakija ei näe, että normaalin ja lähinnä kasvukauden ulkopuolella tapahtuva otto toiminta vaikuttaisi kaislasaran kasvupaikkaan.

Luontoselvityksessä (2021) selvitettiin louhosalueen 2 ja Hiekkakankaan välisen yhdystien luontoarvoja sekä Hiekkakankaan pohjoispuolen luontoarvoja suunnittelualueen ulkopuolelta.

Hiekkakankaan soranottoalueen pohjoispuolella kasvaa tiheää ja varttunutta kuusikkoa ja alueella on jonkin verran lahopuuta (määrä ei täytä METSO-ohjelman kriteerejä).

Yhdystie sijoittuu kumpuilevaan ja osin kallioiseen metsämaastoon (tuoretta – kuivahkoa kangasta). Tieyhteyden eteläpuolella on toinen suopainanne. Kohde on ojitamaton pienialainen suo ja uhanalaiseksi luokiteltu luontotyyppi. Luontoselvityksen (2021) mukaan alueen maankäytössä tulee huolehtia siitä, että toiminta ei uhkaa suopainanteiden vesitaloutta tai muilta osin niiden säilymistä luonnontilaisina.

TOIMINNAN LAAJUUS JA MUUT TOIMINTATIEDOT

Maa-aines- ja ympäristölupaa haetaan 10 vuoden ajalle.

Ottosuunnitelman mukaan louhosalueelta 1 on tarkoitus ottaa 11 000 m³ltr kalliokiviainesta. Louhosalueelta 2 on tarkoitus ottaa 120 000 m³ltr kalliokiviainesta. Yhteensä suunnittelualueelta on tarkoitus ottaa 131 000 m³ltr kalliokiviainesta.

Ottosuunnitelman mukaan ottamisen yhteydessä muodostuu 35 000 – 50 000 m³ltr pinta- ja sivukiveä, jos irrotetaan kiviainesta korukiviteollisuuden tarpeisiin. Korukiviteollisuuden tarpeisiin soveltumaton sivukivi varastoidaan Hiekkakankaan soranottoalueen pohjoisosaan, jossa se rikotetaan ja murskataan.

Suunnitelman mukainen alin ottotaso louhosalueella 1 on +108.2 (N2000) ja louhosalueella 2 +95.0 (N2000). Hakemuksessa pohjavedenkorkeudeksi on arvioitu +107.4. Ottamista suunnitellaan ulotettavaksi noin 12,4 metriä pohjavedenpinnan alapuolelle louhosalueella 2.

Ottamissuunnitelmassa (päivätty 8.7.2021) on esitetty ottoalueen sijainti, suunnittelualan raja- ja kaivuualan raja- ja tasot. Suunnitelmapiirustuksissa on esitetty ottamisjärjestys ja -tasot.

Taulukko 1. Tuotteet ja tuotantomäärät

MATERIAALI	MÄÄRÄ (m ³ ltr)
Kalliokiviaines, louhos 1	11 000
Sivukivi, louhos 1	7 100
Kalliokiviaines, louhos 2	120 000
Sivukivi, louhos 2	27 500
Sivukivi yhteensä, varastoidaan Hiekkakankaan varastoalueelle	35 000 – 50 000
Kokonaisottomäärä (ml. muodostuva sivukivi)	131 000

Ottamistoimenpiteet

Ottosuunnitelman mukaan louhintaa voidaan jatkaa avatusta rintamasta louhoksella 1. Tie ja työkenttä ovat valmiina. Louhittava määrä on noin 11 000 m³ ktr gabro-anortisiittia, josta voi hakemuksen mukaan tehdä rakennuskivilaattoja eri tarkoituksiin.

Ottosuunnitelmassa esitetään, että louhoksella 2 aloitussuunnat ovat länsi- ja luoteissivut. Pintamaiden poisto aloitetaan luoteisreunalta. Louhinta aloitetaan kaivamalla ja louhimalla pohjoiskulmaan kuilu tasoon +112.0. Pintavedet ja pumppausvedet johdetaan tämän kuilun kautta viereiseen ojanotkoon ja suolle.

Louhoksella 2 pintakallion louhinta aloitetaan tasosta +112.0. Aloitusvaiheessa irrotetulla pintakivellä tasataan varastoalue ja rakennetaan tie sivukiven varastointialueelle. Hakemuksen mukainen toinen louhintataso on +117.0. Kauhkiantien keskikohdasta vähintään kahdeksan metrin etäisyydelle louhitaan noin kymmenen metriä leveä käytävä tasoon +112.0. Käytävä toimii työtienä pinta- ja sivukiven varastoalueelle ja mahdollisena tilapäisenä Kauhkiantienä.

Louhinta etenee kiven laadun mukaan. Ottosuunnitelmassa esitetään, että louhosalueella 2 louhinta suoritetaan kerroksittain tasoon +95.0 käyttäen hyväksi kallion luonnollisia halkeamia. Irrotettavan kiviaineksen pituus on kolme metriä, mutta louhintakorkeudet ja -leveydet määräytyvät kiven laadun mukaan. Irrotetusta kiviaineksestä rakennus-, koru-, hauta- ja kiuaskiveksi jalostettava osuus varastoidaan louhosalueen 2 yhteydessä olevalle varastoalueelle.

Ottosuunnitelman mukaan yli kymmenen metriä korkeisiin reunoihin louhitaan yksi tai kaksi välihyllyä.

Ottosuunnitelman arvion mukaan alueelle jää louhittavaa noin 125 000 m³ ktr. Tämän jäljelle jäävän osuuden ottamiselle ei haeta tässä yhteydessä lupaa.

Pinta- ja sivukivi

Alueen pinnasta louhitaan noin kolmen metrin paksuudelta ns. korroosiokiveä. Tästä kiviaineksestä hyödynnetään osa koru-, hauta- ja ympäristörakentamiskivenä. Rakennus- ja korukiveksi hyödynnettävä kiviaines irrotetaan alueelta suurina lohkeina. Läpiporattua kulmikasta sivukiveä voidaan hyödyntää muuhunkin rakentamiseen kysynnän mukaan. Loput sivukivistä varastoidaan Hiekkakankaan soranottoalueen pohjoisosaan, sivukivelle varatulle alueelle.

Hiekkakankaan alueelle varastoitava pinta- ja sivukivi on maanomistajan, jonka Vehkolammen louhoksen luvanhaltija siirtää Hiekkakankaan sora-alueen pohjoisosaan rikotettavaksi ja murskattavaksi.

Pintakiven laskennallinen kertymä hakemuksen mukaan on:

- Louhosalue yksi: 7 100 m³
- Louhosalue kaksi: 27 500 m³
- Yhteensä: noin 34 600 m³ktr

Pintakiven kokonaismäärästä hyödynnetään ottosuunnitelman mukaan noin 45 prosenttia (15 500 m³ktr). Hyödyntämiskohteet on esitetty taulukossa 2. Hiekkakankaan pinta- ja sivukiven välivarastointialueelle läjitetään noin 19 100 m³ktr muodostuvaa pintakiveä.

Pintamaiden poistamisen jälkeen louhosalueelta irrotettavaksi ja kiilattavaksi arvioidaan jäävän 96 400 m³ktr kalliokiviainesta. Tästä määrästä arvioidaan sivukiveksi jäävän noin 25 prosenttia (24 100 m³ktr). Tästä muodostuvasta sivukiven määrästä hyötykäyttöön arvioidaan kelpaavan noin 37 prosenttia (8 900 m³ktr).

Ottosuunnitelmassa on esitetty seuraava arvio pinta- ja sivukiven hyötykäyttöasteista:

Taulukko 2. Pinta- ja sivukiven hyötykäyttöasteet.

Hyötykäyttökohde	Osuus (%)
Pienemmät jalostuskivet	20
Louheena tienrakennukseen	5
Piha-, hauta-, tukimuuri- ja muut rakenteet	7
Korukivi	5
Työmaatie ja työkentän rakentaminen	8
Yhteensä	45

Louhosalueen 2 varastokentän (lähtevän kiviaineksen viimeistelyalue/työkenttä) tasaukseen käytetään noin 1 650 m³ktr pinta- ja sivukiveä. Louhosalueen 2 ja Hiekkakankaan maa-aineksen välisen yhdystien (175 metriä) rakentamiseen ja notkojen täyttämiseen hyödynnetään noin 1 350 m³ktr pinta- ja sivukiveä.

Näin ollen ottamissuunnitelman mukaan hyötykäyttöön kelpaamatonta pinta- ja sivukiveä muodostuu noin 34 300 m³ktr (noin 92 600 tonnia). Tämä määrä välivarastoidaan Hiekkakankaan soranottoalueelle rikotettavaksi ja murskattavaksi. Vuosittain murskattavaksi päätyvää kalliokiviainesta kertyy ottosuunnitelman perusteella noin 9 300 tonnia.

Pinta- ja sivukiven varastointialue

Pinta- ja sivukivelle on varattu Hiekkakankaan soranottoalueen pohjoispäähän 12 350 m² kokoinen varastoalue. Varastoalueen pohja on pääosin louhitun kallion tasattua pohjaa. Hakijan näkemyksen mukaan alueen pohja tuskin vajoaa, sillä se on louheella ja soralla tasattua kalliota. Alueelta on poistettu soraa ja kalliota noin 15 – 20 metrin paksuudelta (kalliota 5 metriä ja soraa 15 metriä). Alkuperäisten maa- ja kalliokiviainesten neliömetripaino vastaa hakemuksen mukaan noin 23,4 metrin louhekerrosta, joka on likimain sama kuin täydessä korkeudessa oleva pinta- ja sivukivikas.

Varastoalue rajoittuu kolmelta sivulta avokallion ja sorakuopan luiskaan (lännessä +112.0, pohjoisessa +106.0 ja idässä +100.0). Eteläreunaltaan alue alkaa tasosta +90.0 ja porrastetaan 1:2 -kaltevuuteen tasoon +110.0 saakka.

Ottosuunnitelman mukaan varastoalueelle voi sijoittaa louhetta noin 88 000 m³ltr. Pinta- ja sivukivi varastoidaan kartiomaisena kasana tasosta +110.0 tasoon +120.0. Ottosuunnitelman mukaan räjäytysainejäämät ovat vähäisiä.

Pinta- ja sivukiven murskaukselle ei ole ottosuunnitelmassa varattu erillistä aluetta. Soranoton seurauksena rintama siirtyy ja samalla kertaan murskaataan Hiekkakankaan alueelta irrotettua soraa meluilmoituksella.

Kaivannaisjätteet

Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma.

Alueelta poistetut pintamaat hyödynnetään meluvallien rakentamiseen.

Ottosuunnitelman mukaan alueen kannot varastoidaan Hiekkakankaan soranottoalueen kantojenkäsittelyalueelle, jossa urakoitsija suorittaa haketuksen ja poiskuljetuksen. Kantojen sijoittamiselle on maanomistajan suostumus.

Liikenne

Louhosalueelle kuljetaan Anetuntien ja Kauhkiantien kautta. Louhoksen liikenteen käyttöaste teille arvioidaan vuosittain hoitokuntien kanssa. Arvioidut käyntikerrat muunnetaan tonnikilometreiksi, joista muodostuu vuosittainen käyttömaksu. Poiskuljetetusta rakennuskivestä maksetaan kuormaperusteinen käyttömaksu. Kauhkiantien metsätie kulkee louhosalueen läpi.

Turvallisuus

Ottamissuunnitelman mukaan ympäristöön asennetaan riittävä määrä varoituskylttejä, jotka varoittavat alueella harjoitettavasta toiminnasta. Jyrkänkänteet merkitään yhtäjaksoisella lippusiimalla ja suoja-aidalla. Louhinnan päätyttyä alueen jyrkänkänteet aidataan 1,5 metriä korkealla panssariaidalla.

Kemikaalit

Mikäli alueelle tarvitaan öljysäiliöitä, sijoitetaan ne lukittuihin ja katettuihin suoja-altaisiin, joiden tilavuus on vähintään yhtä suuri kuin niissä olevien säiliöiden tilavuus.

Jälkihoitotoimenpiteet

Hakemuksen mukaan toiminnan päätyttyä osa pintamaista käytetään tason +107.0 – +108.0 maisemointiin. Loput tasataan eteläreunalle olevalle kalliomaalle metsänpohjaksi.

Louhosalue sijaitsee metsäalueella, jossa on avokalliota, kalliomaata, luonnonjyrkänkänteitä ja suistuneita notkoja. Hakijan näkemyksen mukaan tähän maisemaan soveltuu erikorkuiset ja -muotoiset louhintahyllyt. Maisemointia suoritetaan, kun louhiminen on edennyt kunkin kerroksen louhinta-alueen reunaan. Muodostuville hyllyille ei istuteta puuntaimia, vaan reunusten annetaan sammaloitua luonnonmukaisesti.

Louhinnan päätyttyä alue täyttyy vedellä. Ottoalue on hakemuksen mukaan riittävän syvä, joten vedenlaatu pysyy hyvänä. Vedellä täyttyneen alueen ns. ranta-alueelle (tasossa +107.0 – +108.0) levitetään vähintään viiden metrin vyöhykkeelle alueelta läjitettyä pintamaata noin 20 – 30 cm paksuinen kerros.

Ympäristövaikutukset

Hakemuksen mukaan toiminnan merkittävin ympäristövaikutus on melu. Laitoksen muista toiminnoista aiheutuu ympäristövaikutuksia lähinnä työkonoiden liikennöinnistä laitosalueella sekä tuotteiden myyntikuljetuksista. Hakijan mukaan toiminnan ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee huomioida kivijalostustoiminnan lyhytkestoisuus.

Ottosuunnitelman mukaan alueelle tulevat kiviaineksen jalostukseen käytettävät murskaamot, seulat ym. sijoitetaan siten, että haitalliset vaikutukset ympäristöön ja asutukseen muodostuvat mahdollisimman vähäisiksi. Luvan tarvitseville varastoille ja laitoksille haetaan asianomaiset sijoituspaikkaluvat.

Hakemuksen mukaan, kun otetaan huomioon maastonmuodot ja ottamisalueen sijainti, ympäröivälle asutukselle ei aiheudu ottamistoiminnan seurauksena merkittäviä maisema-, pöly- tai meluhaittoja. Hakijan käsityksen mukaan ottamistoimenpiteet eivät aiheuta ympäristön pintavesivirtauksissa ja pohjavedenkorkeudessa merkittäviä pysyviä muutoksia.

Hakemuksen mukaan toiminta ei tule aiheuttamaan haittaa ihmisten terveydelle eikä alenna ympäristön yleistä viihtyvyyttä. Toiminta-ajoissa on pyritty huomioimaan lähimmät asukkaat. Melutasot eivät ylitä valtioneuvoston antamia päiväaikaisen ympäristömelun ohjearvoja. Lähimmän vakituiseen asumiseen käytettävän kiinteistön kohdalla melutaso laskee melun ohjearvon alapuolelle etäisyyden ja kiven jalostamon muuta ympäristöä alemman sijainnin vuoksi.

Hakemuksen mukaan laitoksen toiminnalla ei ole vaikutusta seudun maisemakuvaan, koska ottotoiminta jää ympäristöä alemmaksi. Toiminnan vaikutukset ovat lähinnä ottoalueeseen liittyviä ja pääosin ottamistoiminnan aikaisia ja jäävät siten väliaikaisiksi ja vähäisiksi.

YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEEN SISÄLTYVÄN TOIMINNAN KUVAUS

Louhinta ja murskaus

Toiminnan alkuvaiheessa kallion päältä irrotetaan noin kolmen metrin paksuinen kerros, joka menee sivukiveksi. Tämä irrotus tehdään pienillä panostuksilla, jotta varsinainen peruskallio ei rikkoudu. Rakennuskivi irrotetaan kalliosta viipaleina tiheillä porauksilla ja hitaita putkipanoksia käyttäen. Putkipanosten ääni on erittäin vaimea. Viipaleet ovat noin 1,6 – 5,0 metriä leveitä kiven laadusta riippuen.

Kallioviipaleen parhaista kohdista irrotetaan läpiporauksella ja kiilaamalla usean kuution kokoisia kappaleita. Kivien hyödyntämisessä käytetään myös moottorikäyttöistä timanttisaha. Hakemuksen mukaan tarkoitus on hyödyntää kivi mahdollisimman tarkasti, jotta sivukiveä jää mahdollisimman vähän.

Isot kappaleet siirretään työkentälle, missä ne tarvittaessa viimeistellään ja varastoidaan kuljetusta varten. Läpiporauksen ja timanttisahauksen työvaiheet tapahtuvat louhoksen sisällä, ja näiden toimintojen melu ei ylitä annettuja arvoja yli 300 metrin etäisyydellä. Kyse on hakemuksen mukaan ns. normaaleista työskentelyäänistä.

Prosessissa ei käytetä suuria räjähdysainemääriä eikä käytetä iskuvasarointia.

Sivukiven murskaus

Ottosuunnitelman mukaan ottamistoiminnan seurauksena muodostuvaa pinta- ja sivukiveä on tarkoitus välivarastoida rikutusta ja murskausta varten Hiekkakankaan soranottoalueella yhteensä noin 34 300 m³ktr. Arvioitu sivukiven määrä on enimmillään kuitenkin 50 000 m³ktr.

Murskattavan kalliokiviaineksen (pinta- ja sivukivi) määräksi on arvioitu vuosittain noin 9 300 tonnia. Hakemuksen mukaan keskimääräisen kalliomurskeen menekin perusteella muodostuvan pinta- ja sivukiven enimmäismääräkin (50 000 m³ktr) on hyödynnettävissä murskeena 12 vuoden aikana.

Ottosuunnitelman mukaan Hiekkakankaan sivukiven välivarastointialueelle sijoitettava pinta- ja sivukivi pyritään murskaamaan ennen kuin on kulunut kolme vuotta ensimmäisen louhekuorman saapumisesta. Yleensä murskaus tapahtuu samanaikaisesti Hiekkakankaan alueen soranmurskauksen kanssa. Kiviaineksen murskauksien väli pyritään pitämään alle kolmessa vuodessa, ettei yli-ikäistä kalliokiviainesta kerrytetä alueelle.

Ottosuunnitelman mukaan vuosi ennen luvan päättymistä louhekasa murskataan, jolloin louhintaluvan päättyessä jää pinta- ja sivukivelle kaksi vuotta murskausaikaa.

Kemikaalien ja tuotteiden varastointi

Työkoneet käyttävät toiminnassa kevyttä polttoainetta noin 0,5 litraa kiviainestonnia kohden. Polttoaineita ei varastoida ottoalueella pitkäaikaisesti vaan polttoaineet tuodaan alueelle tarvittaessa. Tankatessa mahdollisesti tapahtuvat vuodot havaitaan heti, koska tankkaus suoritetaan valvotusti. Työkoneet tankataan tiivispohjaisella tankkauspaikalla. Tankkaukseen ja polttoaineen varastointiin käytetään lukittavia kaksoisvaippasäiliöitä.

Tuotteiden varastointiaika on 1 – 3 vuotta.

Pölynsidontaan käytettävä vesi tuodaan alueella tarvittaessa säiliöautolla. Muu talousvesi tuodaan säiliössä.

Toiminta-aika

Hakemuksen mukaan vuosittainen irrotusvaiheen kallion poraus ja räjäytys on noin 25 – 50 päivää. Toimintoja suoritetaan kysynnän mukaan. Kiven jalostamista tehdään ympäri vuoden arkipäivisin ma – to klo 7 – 21 ja perjantaisin klo 7 – 18. Hakemuksen mukaan kesäaikana (juhannuksesta viisi viikkoa) on kesätauko, jolloin eniten melua aiheuttavia toimenpiteitä (kiven irrotus) ei tehdä. Muutoin jalostustoiminta on ympärivuotista.

Liikenne

Toiminnasta aiheutuva raskas liikenne ohjautuu Kauhkiantien ja Anetuntien kautta VT5:lle ja sen kautta edelleen toimituskohteisiin. Laitokselta yleiselle tielle johtava tie on murskepintainen.

Tuotteiden myyntikuljetuksia tehdään ympäri vuoden asiakkaiden tarpeiden mukaan. Tuotekuljetuksia on arvioitu olevan viikon aikana noin kymmenen. Kuormausta ja kuljetusta tehdään arkipäivisin klo 6 – 22 ja lauantaisin klo 7 – 18 välisenä aikana. Kivien kuljetuksia arvioidaan olevan noin 10 kertaa viikossa. Hakemuksen mukaan tämä määrä on tiestön nykyiseen raskaaseen liikenteeseen (sora- ja puukuljetukset) verrattuna vähäistä.

Ottosuunnitelmassa esitetään kaksi vaihtoehtoa Kauhkiantien liikennejärjestelyistä.

Ensisijaisesti keskitiestä louhintarajaan jätetään vähintään 8 metrin suoja-aitisyys. Tien rakenteeseen ei kosketa. Louhinnan edetessä rakennetaan louhoksen ja Kauhkiantien väliin vähintään metrin korkuisista kivistä suoja-aita.

Mikäli louhinnan edetessä ilmenee, että tien alla on parhainta spektroliittikiveä ja alueen itäreunalla kivi on spektroliittikiveksi sopimatonta, itäreuna jätetään louhimatta ja Kauhkiantien alue louhitaan tasoon +109.0. Tällöin Kauhkiantie siirretään kulkemaan louhitun alueen reunaan. Louhosraja on tällöin myös vähintään kahdeksan metriä Kauhkiantien keskilinjasta. Louhinnan edetessä rakennetaan louhoksen reunalle vähintään metrin korkuisista kivistä suoja-aita.

Räjäytystöiden ajaksi liikenne Kauhkiantielle katkaistaan.

YMPÄRISTÖKUORMITUS / TOIMINNAN VAIKUTUS YMPÄRISTÖÖN JA PÄÄSTÖJEN HALLINTA

Melu ja värinä

Hakemuksen mukaan kiven jalostamon melulähteet ovat pyöräkuormaaja, poravaunu, räjäytykset, timanttitorat sekä kuorma-autot. Kiviainesten kuormaus- ja kuljetuskalustosta aiheutuu normaalia liikennemelua. Hakemuksen mukaan ottotoiminta on muuta ympäristöä alempana ja tämä vaikuttaa meluun alentavasti. Tarvittaessa toiminnanharjoittaja suorittaa melumittauksen melutasosta.

Hakemuksen mukaan tarkasteltavat toimet eivät aiheuta merkittävässä määrin värinää.

Hakemuksen liitteenä on meluselvitys (SGM Consulting, 27.4.2018). Melun leviämistä kuvaavissa laskennallisissa melunleviämismalleissa on mallinnettu toiminnasta aiheutuva pahin melutilanne alueen nykytilanteessa neljässä eri toiminnan vaiheessa. Kaikki toiminnan eri vaiheet on mallinnettu ilman meluntorjuntakeinoja. Lisäksi kolme eri toiminnan vaihetta on mallinnettu meluntorjuntakeinoin. Melutasot on laskettu melun leviämisen kannalta kaikkein suotuisimmissa, vähiten ääntä vaimentavissa olosuhteissa. Selvityksessä ei huomioitu metsäalueiden ja muun kasvillisuuden sekä rakennusten melua vaimentavaa vaikutusta. Selvityksessä huomioitiin Vehkolammen ja Ylä-Räävelin melun leviämisen kannalta heijastava vaikutus. Kapakaistaisuus- tai impulssimaisuuskorjausta ei ole mallinnuksessa tehty, koska etäisyys lähimpään häiriölle alttiiseen kohteeseen on yli 300 metriä.

Vehkolammen louhoksen toiminnassa on neljä erilaista melutilannetta. Ensimmäisen melutilanteen melua aiheuttavaksi toiminnoksi mallinnettiin kallion poraus poravaunulla louhoksella 1. Toisessa melutilanteessa melua aiheuttavaksi toiminnoksi mallinnettiin kallion poraus poravaunulla louhoksella 2. Kolmannessa melutilanteessa mallinnettiin kallion poraus louhoksella 1 ja kiviaineksen murskaus Hiekkakankaan alueella. Neljännessä melutilanteessa melua aiheuttaviksi toimintoiksi mallinnettiin kallion poraus louhoksella 2 ja kiviaineksen murskaus Hiekkakankaan alueella.

Kallion poraustoiminnan pahin melutilanne syntyy silloin, kun porataan kallioalueen korkeimmalla kohdalla, jolloin maastonmuodot ovat melun leviämisen kannalta suotuisat. Murskaustoiminnan osalta pahin melutilanne syntyy toiminnan alkuvaiheessa, jolloin alueelle ei ole muodostunut ottorintausta estämään melun leviämistä.

Meluselvityksen perusteella Vehkolammen louhosalueen poraustoiminnan aiheuttama melu leviää alueen eteläpuolella sijaitseville lähikiinteistöille porattaessa louhoksen 2 korkeimmalla kohdalla. Lisäksi poraustoiminnan melu leviää lähikiinteistöille, kun alueella on yhtä aikaa poraus- ja murskaustoimintaa.

Selvityksen perusteella poraustoiminnasta louhoksella 2 ei aiheudu VNA 800/2010 mukaisten päiväajan sallittujen keskiäänitasojen ylittäviä melutasoja, kun poravaunun läheisyyteen, poravaunun kaakkoispuolelle rakennetaan esimerkiksi pintamaista 4 metriä korkea ja 20 metriä pitkä meluvalli. Murskaustoiminnasta yhdessä poraustoiminnan kanssa ei puolestaan aiheudu sallittujen melutasojen ylityksiä, kun murskauslaitoksen läheisyyteen, laitoksen kaakkoispuolelle rakennetaan, esimerkiksi raaka-ainevarastosta 5 metriä korkea ja 40 metriä pitkä meluvalli.

Hakemuksen mukaan meluntorjunta toteutetaan pintamailla. Pintamaan poisto aloitetaan alueen luoteisreunalta ja pintamaista rakennetaan meluvalli alueen keskivaiheille. Louhinnan edettyä ylemmälle (+117) tasolle, siir-

retään meluvallia louhosalueen etelä- ja itärajalle. Ottosuunnitelman mukaan meluvallia vyörytetään meluselvityksen mukaisesti. Hakemuksen mukaan alemmilla tasoilla melu etenee lähinnä alueen pohjoispuolelle, jossa ei ole häiriintyviä kohteita.

Päästöt ilmaan

Päästöt ilmaan muodostuvat kuormaamisesta ja kuljetuksista aiheutuvasta pölyämisestä sekä polttomoottorikäyttöisten laitteiden (esim. poravaunun) pakokaasupäästöistä. Kuormauksessa kuormataan pääasiassa isoja kivilohkareita, ei pölyvää mursketta.

Hakemuksen mukaan työmaateiden pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelulla sekä säännöllisellä teiden kunnostuksella.

Hakijan mukaan toiminnasta aiheutuvat hengitettävien hiukkasten päästöt (PM₁₀) eivät ylitä ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNA 711/2001) säädettyjä raja-arvoja ulkoilmassa lähialueen vakituisen asunon lähistöllä. Kiven jalostamon toiminnalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta ilman laatuun laitoksen ulkopuolella.

Maaperä, pohjavedet ja pintavedet

Suunnitelma-aluetta ei ole luokiteltu pohjavesialueeksi.

Hakemuksen mukaan kiven jalostamolla ei ole maaperää ja pohjavettä pi-laavaa vaikutusta. Hakija arvioi vaikutukset vesistöön vähäisiksi, eikä niitä hakijan mukaan voida eriyttää vesialueeseen kohdistuvasta muusta kuormituksesta.

Maaperän ja pohjaveden suojelun kannalta hakemuksen mukaan keskeisessä asemassa ovat poltto- ja voiteluaineiden sekä mahdollisesti syntyvien erilaisten jätteiden huolellinen käsittely ja varastointi.

Toiminta-alue on pääasiassa kallio-/murskepintainen. Alueella, jolla käsitellään poltto- ja voiteluaineita, varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä. Työkoneet tankataan tiivispohjaisella ja reunoiltaan korotetulla tankkauspaikalla.

Mahdolliset öljyiset hulevedet kerätään umpisäiliöön, josta ne toimitetaan ympäristöluvanvaraiselle käsittelijälle. Öljyvahingon sattuessa tilanteen paheneminen estetään ja ryhdytään toimenpiteisiin öljyyntyneen maan poistamiseksi. Asiasta ilmoitetaan välittömästi pelastuslaitokselle.

Hakemuksen mukaan toiminta ei aiheuta jätevesipäästöjä ympäristöön. Mahdolliset sosiaalitulojen jätevedet kerätään umpisäiliöön ja tyhjennetään kunnan osoittamaan tyhjennyspaikkaan.

Ottoalueen pohjalla pyritään huolehtimaan pinnan tasauksesta ja muotoilusta niin, että pintavesilammikoita ei pääsisi syntymään. Ottoalueilla vedet johdetaan toiminnan edetessä alueiden eteläosiin, josta on mahdollista jatkossa johtaa vesiä maaston painanteisiin.

Sivu- ja pintakiven varastoalueen osalta hakija arvioi, että sivu- ja pintakiven väliaikaisen varastoinnin vaikutus noin kolmen vuoden aikana on erittäin vähäistä tai lähes olematonta pohjaveteen ja Ylä-Rääveliin.

Hakemuksen mukaan louhos- ja varastoalue sijaitsee samalla emäksisellä rapakivi-kivilajiseurueen kalliolla. Haitallisen liukenemisen hakija olettaa olevan erittäin vähäistä.

Pinta- ja kuivatusvesien johtaminen

Päivitetyn ottosuunnitelman mukaan pinta- ja pumppausvedet johdetaan louhosalue 2:n koilliskulmaan kaivettavan ja louhittavan kuivatuskuilun (tasossa +112.0) kautta notkelmaan, josta ne valuvat rinteeseen, notkon ja sora-kuopan kautta suolle. Hakemuksessa esitetään, että alkuosan rinteeseen jää osa mukaan sekoittuneesta kivituhkasta ja n. 400 metrin valumamatka soistuneessa notkossa suodattaa vettä lisää. Hakemuksen mukaan kivituhka on hyvää ravinnetta metsälle. Notko- ja suoalue päättyy Hiekkakankaan soranottoalueeseen tasossa +105.0. Otetun sora-alueen pohjantasoo on noin +91.0, josta vedet valuvat viereiselle suolle tasoon +89.0.

Suosupan ja Ylä-Rääveli -järven välissä on hakemuksen mukaan soraharju, joka on 12 metriä korkeammalla kuin suon pinta. Hakemuksessa todetaan, että kaikki vesi imeytyy harjun läpi järveen. Hakemuksen arvion mukaan suppa-alueen pinta-ala riittää, vaikka louhinnan loppuvaiheessa pumpattaisiin kokonaan täyttyneen louhoksen vedet n. 140 000 m³.

Hakemuksessa todetaan, että alue tuskin on tärkeä pohjaveden muodostumisalue ja että lähimmät rakennukset sijaitsevat noin 500 metrin päässä louhimoalueelta. Hakijan näkemyksen mukaan louhimohanke ei vaikuta näiden rakennusten vesihuoltoon. Vehkolammen vedenpinnankorkeus on peruskartan mukaan +107.4, joka on samalla ottosuunnitelmassa oletettu pohjavedenkorkeus louhimoalueella.

Ottosuunnitelman mukaan vedervalunta tapahtuu pääosin maa-/sorakerroksissa, isojen siirtolohkareiden välissä ja alla sekä notkossa. Hakijan mukaan poistuvan veden kulkureitillä on pintakerroksena kunttaa, suota ja loppuksi vesi imeytyy sorakerrokseen ennen kuin vedet saavuttavat järven.

Näkyvää vettä ennen Hiekkakankaan aluetta olevassa soistuneessa painautumassa on tasossa +106.0. Ottosuunnitelman mukaan Hiekkakankaan alueella näkyvää vettä on ainoastaan kalliroleikkauksen rintamassa, josta se

imeytyy sora- ja louhoskerrokseen. Hakemuksen mukaan keväisin ja syksyisin suosupassa (tasossa +89.0) on näkyvää vettä. Suolta vesi haihtuu ja imeytyy soraharjun kerrokseen päätyen Ylä-Rääveliin.

Jätteet

Hakemuksen mukaan laitoksen jätehuolto järjestetään jätelain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti. Toiminnassa huolehditaan, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja että alueelle ei muodostu pitkäaikaisia jätevarastoja.

Työmaalla tullaan käyttämään liikuteltavia sosiaalituloja, joista jätevedet johdetaan umpisäiliöön. Hakemuksen mukaan laitoksen toiminnasta syntyy pieni määrä talousjätettä ja ongelmajätettä (akut, jäteöljyt ja muut öljyiset jätteet), mitkä toimitetaan asianmukaisesti jätelaitoksiin. Jäteöljyt, öljynsuodattimet, kiinteät öljyjätteet, akut yms. varastoidaan niiden syntyessä erillisessä tiivispohjaisessa kontissa, joka sijoitetaan tukitoiminta-alueelle. Ongelmajätteet toimitetaan säännöllisin väliajoin käsiteltäväksi hyväksytyihin keräilypaikkoihin. Jokaisesta käynnistä jää työmaalle selvitys vastaanotetusta jätteestä.

Taulukko 3. Toiminnassa syntyvät jätteet, jätemäärät ja toimituspaikat

Jätenimike	Määrä	Varastointi- ja toimituspaikka
Yhdyskuntajäte	0,5 t/a	500 litran jäteastia, järjestetty jätteenkuljetus
Sosiaalitalan jätevedet	6 m ³	umpisäiliö
Metallijäte	0,5 t/a	toimitetaan romuliikkeeseen
Jäteöljy	0,2 t/a	lukittu kontti, ongelmajätteiden keräykseen
Kiinteä öljyjäte	0,05 t/a	lukittu kontti, ongelmajätteen keräykseen

Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Otto-toiminnan sivutuotteena syntyy sivukiveä, jota käytetään koruteollisuuden tarpeisiin. Koruteollisuuden tarpeisiin soveltumaton sivukivi varastoidaan Hiekkakankaan soranottoalueen pohjoisosaan, jossa se rikotaan ja murskataan vähintään kolmen vuoden välein.

HAKIJAN ARVIO PARHAASTA KÄYTTÖKELPOISESTA TEKNIKASTA (BAT) JA YMPÄRISTÖN KANALTA PARHAISTA KÄYTÄNNÖISTÄ (BEP)

Hakemuksen mukaan yleisesti alan parhaana käyttökelpoisena tekniikkana pidetään kaikkia raaka-aineiden kulutuksen ja ympäristövaikutusten minimointiin tähtääviä toimia, kuten tuotantoprosessien optimointi, pöly, melu- ja maaperäsuojaukset sekä pohja- ja pintavesien suojeleminen.

Laitoksen eri työvaiheissa käytetään nykyaikaista ja kunnossa olevaa kalustoa, joka huolletaan ajallaan. Lisäksi toiminnoissa käytetään ammattitaitoista työvoimaa.

Kiven jalostamisessa ja siihen kiinteästi liittyvissä toimenpiteissä käytetään parasta käytännön periaatteiden mukaista tekniikkaa:

- laitosalue pidetään siistinä ja asianmukaisessa kunnossa;
- kalliorintaus aidataan;
- poltto- ja voiteluaineiden varasto ja käsittelypaikat suojataan asianmukaisesti;
- laitoksen jätehuolto järjestetään asianmukaisesti;
- päästöjen vähentämistoimet ovat yleisesti käytettyjä ja hyväksytyjä;
- valumavesien käsittelymenetelmä on yleisesti käytetty ja hyväksytty;
- melu- ja pölyesteet pidetään kunnossa ja riittävän korkeina; sekä
- alue maisemoidaan asianmukaisesti ottamistoiminnan päättyessä.

Hakijan mukaan laitosalueella noudatetaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua parasta käyttökelpoista tekniikkaa sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen soveltamista.

TOIMINNAN RISKIARVIOINTI JA ONNETTOMUUKSIIN VARAUTUMINEN

Hakemuksen mukaan toimintaan arvioidaan liittyvän vähän riskejä. Suurimpia riskitekijöitä ovat poltto- ja voiteluaineiden käsittely sekä koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen sekä polttoaineiden pääsy häiriö- ja onnettomuustilanteissa pinta- ja pohjaveteen. Lisäksi työmaaliikenne muodostaa pienen liikenneturvallisuusriskin. Kaikki laitosalueella työskentelevät työntekijät ja urakoitsijat ovat tietoisia ympäristö- ja maa-ainesten ottolupaehdoista siltä osin kuin se heidän työtään koskee.

Alueella työskennellessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden huoltoon, kuntoon, öljyvuotoihin ja öljyjen sekä polttoaineiden käsittelyyn ja varastointiin. Alueelle varataan öljynimeytysainetta, jotta asianmukaisesti torjuntatoimiin voidaan välittömästi ryhtyä onnettomuuden sattuessa. Häiriön sattuessa laitoksessa, sen käyttäjä keskeyttää tuotannon ja häiriö poistetaan ennen tuotannon jatkamista. Toiminta-alueella vähennetään työmaaliikenteeseen kohdistuvaa riskiä rajoittamalla nopeuksia sekä varustamalla kuljetusajoneuvot ja työkonet peruutusvaroitukseen.

Suojaimien käyttö ja turvasäännösten noudattaminen vähentävät henkilövahinkojen syntymistä. Ensisammutuskalusto on jatkuvasti saatavilla mahdollisten syttymispaikkojen läheisyydessä. Poliisin, pelastuslaitoksen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen puhelinnumerot pidetään helposti ja nopeasti saatavilla.

Hakemuksen mukaan toiminta on huomattavasti pienipiirteisempää kuin ns. perinteinen kivenmurskaustoiminta.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Käyttö- ja päästötarkkailu

Laitokselle nimetään vastuuhenkilö. Laitoksella pidetään jatkuvaa työmaapöytäkirjaa, josta ilmenevät kaikki toimintaan liittyvät tapahtumat. Pöytäkirjaan merkitään laitoksen käyntiajat, tuotantomäärät, tiedot käytettävistä raaka-aineista, ongelmajätetiedot, toimintahäiriöt ja niiden syyt, tankkauspaikan kunto, polttoaine- ja öljysäiliöiden kunto sekä ongelmajätevaraston kunto. Mikäli havaitaan poikkeamia, ongelmaan puututaan välittömästi ja häiriötilanne korjataan parhaalla mahdollisella tavalla.

Laitoksen vastuuhenkilö tarkkailee toimintaa jatkuvasti. Toiminnan aiheuttamaa melua ja pölyä seurataan jatkuvasti aistinvaraisesti. Pöly- ja melumitauksia suoritetaan, jos erityinen syy niin vaatii.

Raportointi

Laitoksen toiminnasta kootaan kirjanpidon ja tarkkailun perusteella vuosiraportti. Raportti toimitetaan valvontaviranomaiselle sovittuna ajankohdantana. Raportissa esitetään toiminnan ja sen vaikutusten kannalta merkittävät asiat, kuten laitoksen käyntiajat, alueelta lähteneiden tuotteiden määrät, käytettyjen raaka-aineiden määrät, jätteiden määrä ja käsittely sekä tiedot merkittävistä häiriötilanteista ja niiden johdosta mahdollisesti tehdyistä toimenpiteistä.

ASIAN KÄSITTELY

Maastokäynnit

Alueella on suoritettu lupahakemukseen liittyvät maastokäynnit 18.7.2018 ja 20.9.2021.

Hakemuksen täydentäminen

Hakija on päivittänyt ja täydentänyt hakemustaan useasti.

Hakija on ilmoittanut 25.2.2021 yhteislupahakemuksen käsittelyn jatkamisesta sekä antanut selvityksen sivukiven säilyttämisestä ja käsittelemisestä.

Ympäristöpalvelut on lähettänyt hakijalle 19.3.2021 päivätyn selvityspyynnön yhteislupahakemuksen täydentämiseksi ja täsmentämiseksi sekä otto-suunnitelman ja kaivannaisjättesuunnitelman päivittämiseksi. Hakija on toimittanut selvitykset 18.4.2021.

Ympäristöpalvelut on edelleen pyytänyt 26.4.2021 päivätyllä täydennyspyynnöllä lisätietoja hakemuksessa ja em. selvityksessä ilmoitettuihin tietoihin. Ympäristöpalvelut on pyytänyt hakijalta selvityksen maanomistajan suostumuksesta yhdystien käyttöön, luontoselvityksen täydentämistä, sekä kaivannaisjäteasetuksen (VNA 190/2013) mukaisia tietoja kaivannaisjätealueen pinta-alasta, kaivannaisjätteen enimmäismäärästä, kaivannaisjätealueen vakaudesta, turvallisuudesta sekä tarkkailusta sekä kaivannaisjätteen pysyvyydestä. Lisäksi hakijaa on edelleen pyydetty tarkentamaan, millä hakemuksen ja suunnitelmien versioilla yhteislupaa lähdetään käsittelemään.

Hakija on toimittanut vastauksia em. selvityspyyntöön 4.6.2021. Selvitysten perusteella sivukiven varastoalueesta ei muodostu kaivannaisjäteasetuksen tarkoittamaa kaivannaisjätealuetta, koska hakijan selvityksen mukaan sivuja pintakivi pyritään murskaamaan 3 vuoden välein Hiekkakankaan alueella. Hakija on päivittänyt hakemuksen liitteenä ollutta luontoselvitystä rakennettavan yhdystien osalta 9.6.2021.

Ympäristöpalvelut on pyytänyt hakijalta 21.9.2021 lisäselvityspyynnön alueille rakennettavista meluvallista. Hakija on toimittanut selvityksen 21.9.2021 Ympäristöpalveluille.

Kuuluttaminen

Hakemus on kuulutettu käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa (maa-ainesluvan 22.8.2017 ja yhteisluvan 8.2.2018 päivätyt vireilletulokuulutukset).

Aiemman käsittelyn yhteydessä, maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta on kuulutettu Mikkelin kaupungin ja Pertunmaan kunnan ilmoitustaululla sekä osoitteessa www.julkipano.fi 8.2. – 12.3.2018 välisenä aikana. Kuultavien määrä laajeni kuulutusaikana, minkä johdosta jokaiselle kuultavalle varattiin mahdollisuus jättää mielipiteensä pidentämällä kuulutusaikaa. Lähi-kiinteistöjen haltijoille (43 kpl) lähetettiin tieto lupahakemuksen vireillölosta kirjeenä. Asiakirjat olivat nähtävillä kuulutusaikana Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden Mäntyharjun toimipaikassa ja sähköisesti osoitteessa www.julkipano.fi.

Hakemuksen käsittelyn jatkamiseksi ja Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti hakemus kuulutettiin uudestaan.

Päivitetystä yhteislupahakemuksesta on kuulutettu Mikkelin kaupungin, Pertunmaan kunnan ja Mäntyharjun kunnan verkkosivuilla sekä osoitteessa

www.julkipano.fi 12.7. – 17.8.2021 välisenä aikana. Lähiikiinteistöjen haltijoille (80 kpl) on lähetetty tieto lupahakemuksen vireilläolosta kirjeenä. Viireilletulokuulutus julkaistiin myös 15.7.2021 Pitäjänuutiset -lehdessä. Asiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusaikana myös Mikkelin seudun ympäristöpalvelut -yksikössä. Kuulutuksessa oli lisäksi maininta siitä, että kyseessä on hakemuksen käsittelyn jatkaminen ja että aikaisemmin lähetetyt muistutukset ja mielipiteet otetaan huomioon hakemuksen käsittelyssä.

Muistutukset

Hakemuksen johdosta jätettiin muistutuksia ja mielipiteitä yhteensä 27 kappaletta.

Muistutuksissa otetaan kantaa mm. seuraaviin seikkoihin:

1. Toiminnan haitalliset vaikutukset ympäristölle ja luontoarvoille:
  - *Ylä-Räävelin saastuminen louhoksen valumavesien sekä kiintoaines- ja kemikaalivalumien vuoksi;*
  - *Ylä-Räävelillä pesivien lintujen häiriintyminen;*
  - *pohjavesivarantojen pilaantuminen;*
  - *pohjavedenpinnan alentuminen;*
  - *pohjaveden ehtyminen;*
  - *pysyvät puutokset pintavesivirtauksiin;*
  - *maa-ainesten sekoittuminen pohjaveteen pintamaiden poiston, kallion halkeamien ja vesipintojen vaihtelun vuoksi;*
  - *alueella esiintyvät tärkeät lintu- ja lepakkolajit tulevat tuhoutumaan tai vähintään häiriintymään suunnattomasti toiminnan vuoksi;*
  - *luonnon tuhoutuminen ja vahingoittuminen;*
  - *hanke uhkaa alueen luontoa kokonaisuudessaan ja erityisesti Vehkolammen rantasuon ja Haukilammen tervaleppäkorven monimuotoista lajistoa;*
  - *louhiminen aiheuttaa ikuisen muutoksen maisemaan; sekä*
  - *vesiongelma avatuista louhoksista voi jatkua pitkään toiminnan lakkaamisen jälkeenkin.*
2. Melu-, värinä- ja pölyhaitat:
  - *jo nykyinen soranotto aiheuttaa melusaastetta pitkälle lähialueelle ja Ylä-Räävelin vastarannalle;*
  - *melusaastetta korostaa alueen muoto ja kallioisuus;*
  - *melu kantautuu pitkälle järviolueelle ja nimenomaan Ylä-Räävelin vastarannalla oleville kallioisille tonteille;*
  - *enintään 45 dB:n melutaso on järviolueen perusäänettä huomioon ottaen vielä selvästi häiritsevä;*
  - *pöly, melu, värinä ja muut vastaavat vaikutukset aiheuttavat kohtuutonta rasisusta (NaapL 17 §);*

- räjähdystapahtumien piikkimelutaso voi järviolueella olla merkittävän häiritsevä;
- räjäytysten aiheuttama maakerrosten värähtely saattaa aiheuttaa kallioisella ranta-alueella ja sen asutuksissa vaurioita;
- pintapanostuksen ilmapaineaalloilla ja värähtelyllä on haitallinen vaikutus ihmisille ja eläinlajistolle;
- järven pintalaskemuana pölyaines leviää koko järven alajuoksulle aiheuttaen haittaa järven virkistyskäytölle ja eliöstölle; sekä
- pölyn kertymällä on kumulatiivinen haittavaikutus koko ympäristölle johtuen sen lukuisista pintakasvustolle vieraista kemiallisista aineista, kuten harvinaisista maa- ja raskasmetalleista, jotka sade- ja muiden hulevesien mukana saattavat huuhtoutua myös järviveteen.

3. Vaikutukset vapaa-ajanasukkaille:

- alueen virkistyskäyttöarvon heikentyminen;
- kiinteistöjen arvon aleneminen;
- merkittävä riski alueen käyttö- ja juomavesien pilaantumiselle;
- kohtuuton haitta vapaa-ajanasukkaille;
- vapaa-ajanasuntojen käytön estyminen melu-, pöly-, värinä- ja valosaastevaikutusten vuoksi; sekä
- hanke vähentäisi Pertunmaan ja Mäntyharjun kiinnostavuutta kesämökkikuntina ja vaikeuttaisi molempien kuntien elinkeinoelämää.

4. Liikennöinnin vaikutukset:

- raskas liikenne lisääntyisi ja heikentäisi liikenteen sujuvuutta kaapeilla teillä; sekä
- alueella jo oleva satunnainen raskas liikenne ei ole peruste vähentellä lisääntyvän liikenteen (n. 10 kuljetusta/vko) haittavaikutusta, lisäksi on merkittävä ja haittoina on melu, pöly, päästöt, turvallisuusriskit, haitat asukkaille ja muille kulkijoille.

5. Hakemuksen puutteellisuus ja hakijan asiantuntemus:

- melumallinnus, ottosuunnitelma ja ympäristölupahakemus ovat puutteellisia ja ylimalkaisia sekä sisältävät vääriä asiatietoja;
- mahdollisten riskien konkretisoituessa yksityisen toimijan resurssit ovat rajalliset ympäristövahinkojen korjaamiseksi;
- torjuntasuunnitelma ympäristövahinkojen varalle puuttuu;
- hakija ei esitä varmuutta siitä, kuinka 12 metriä pohjavedenpinnan alapuolelle ulottuva ottaminen vaikuttaa lähiseudun talousvesikaivoihin;
- hakemuksessa ei ole esitetty, kuinka pohjaveden pilaantuminen estetään, mikä on pumppausvesien määrä ja miten usein pumpausta suoritetaan;
- murskauksen toimintaa ei ole selvitetty lainkaan;

- hakemukset eivät ole kelvollisia/luotettavia arvioimaan ympäristövaikutuksia;
- hakemus tulee hylätä, koska ei ole vesilupaa;
- luvanhakijan toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä asiantuntemuksesta ei ole esitetty mitään selvitystä;
- hakemuksessa ei ole huomioitu pakokaasujen haitallisten yhdisteiden vaikutuksia;
- pölyn kulkeutumista ei ole selvitetty eikä pölyhaitan pienentämiseksi ole esitetty uskottavaa suunnitelmaa suojarakenteista, laitteiden koteloinneista, pölynsidonnasta, sieppauksesta tai keräyksestä;
- hakemuksessa ei ole suunnitelmaa, miten öljyiset hulevedet erotetaan muista hulevesistä;
- räjäytysainejäämien koostumuksesta ja niiden mahdollisista liukenemisesta vesiin ei ole mainintaa;
- hakemus ei ole uskottava maisemoinnin osalta;
- vaikutusarviot ovat pääosin hakijan omia päätelmiä ympäristön haittavaikutuksista;
- hakemuksessa ei ole uskottavaa kaivannaisjätteen jätehuolto-suunnitelmaa, tarkkailusuunnitelmaa eikä ympäristöriskien arviointiraporttia; sekä
- hakemuksessa on lähes kaikissa haittavaikutusten arvioinneissa epävarmuuksia, useimmiten vain toteamuksia ja jopa virheellisiä arviövääntämiä.

6. Kaavanvastaisuus:

- Ylä-Räävelin rannoilla vapaa-ajanasunnon hankinta ja rakentaminen on yhdeltä osin perustunut siihen, että louhoksen ja murskauksen ääntä ei kuulu MY-merkinnällä olevalta alueelta;
- louhos pilaa MY-alueen luontoarvot;
- luottamuksensuojaperiaate velvoittaa viranomaista, ettei viranomaisen mitätöi tulkinnalla MY-merkintää muuttaen alueiden vakiintunutta käyttöä vapaa-ajanasukkaiden vahingoksi sallimalla louhostoiminnot MY-alueella;
- vapaa-ajanasukkailta ei voi viedä taannehtivasti oikeutta nauttia ympäristönsä rauhasta; sekä
- vain kunnanvaltuusto voi muuttaa rantaosayleiskaavan merkintöjä.

Muistutukset ovat kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Hakijan vastine muistutuksista

Hakijalle varattiin tilaisuus antaa vastineensa hakemuksen johdosta jäte-tyistä muistutuksista. Hakija on toimittanut kaksi vastinetta.

Hakija on antanut ensimmäisen vastineensa 20.9.2021 (hakemuksen laatija). Vastineessa todetaan saaduista muistutuksista seuraavaa:

-- Mielestäni louhittava alue ei ole pohjavesialuetta. Vaan vedenjakaja-alue. Louhos 1 alueen pintavedet, valuu viereisen Vehkolammen ja Haukilammen kautta Ylä-Räavelin Anetunlahteen. Louhos 2 alueelta pinta- ja pumppausvesi johdetaan alueen itäpuolella olevan notkon kautta sora-alueen viereiselle suolle, josta vesi suodattuu soraharjun läpi Ylä-Räaveliin.

Kohde nro 5 n kuvaama suo + 113.3. tasossa. Louhos 2 alueella on pienialainen suo tasossa +121. Nämä suot osoittavat kallioalueen olevan ehjää kivainesta.

Tasoon +95 louhittavaa aluetta on n. 5400 m². Tämä alue tulee louhinnan päätyttyä täyttymään tasoon noin +107 sadannan vaikutuksesta tai ehjässä kalliossa voi täytyminen päätyä tasoon +112, joka on louhinnan aikaisen kuivatuskuilun korkeus.

-- Ojohonganniemessä oleva huoli avokaivojen kuivumisesta vaikuttaa kaukaa haetulta.

-- Ainoastaan neljä muistuttajaa joutuu käyttämään Anetuntietä. Mielestäni turvattomuus on turhaa. Koskionrannan tilalta on otettu maa-aineksia noin 47 vuotta, yhteensä n. 800000 m³. Anetuntie on ollut kolme (3) kertaa tielaitoksen haltuun ottamana. Tilaltakin on kolme sora-aluetta tyhjennetty. on ollut murskausta useaan kertaan ja kerran asfalttiasemakin. Tästä johdettua meillä on hyvä ja riittävän leveä metsätie, jolla ei ole keli- eikä painorajoituksia.

Luettuani kaikki muistutukset, vaatimukset ja huomautukset. Tuntuu ihmeelliseltä, me paikallinen väestö olemme vielä hengissä, tämän melun ja saasteen keskellä. Paikalliset, joudumme elämään tämän kaiken keskellä ympäri vuoden.

Hakija on antanut toisen vastineensa 23.9.2021 (hakijan valtuuttama asia mies). Vastineessa todetaan saaduista muistutuksista seuraavaa:

-- Lupaehdoissa hakijan toiminnalle on asetettu huomattavia rajoituksia toiminta-alueen ja toiminta-ajan suhteen. Toimintaa ei ole kesäaikana, joten haitat loma-asutukselle ja lintujen pesinnälle jäävät erittäin vähäisiksi.

Melumallinnuksen mukaan suunniteltu toiminta ei ylitä melutasojen ohjearvoja. Pölyn torjunnan osalta on otettava huomioon se, että nykyisissä porauskoneissa on pölyn talteenottolaitteisto. Toiminnassa ei käytetä kemikaaleja, jotka voisivat vahingoittaa kasveja tai eläimiä.

On ymmärrettävää, että erityisesti loma-asukkaat ovat huolissaan pelkäämistään haitoista. Heidän antamissaan lausunnoissa ei kuitenkaan osoiteta ainoatakaan mittaustulosta tai muuta kiistatonta näyttöä siitä, että hakijan toiminta aiheuttaisi ympäristölle tai lomanvietolle kohtuutonta haittaa.

Vastineet ovat kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta pyydettiin lausunnot Etelä-Savon ELY-keskukselta, Etelä-Savon Maakuntaliitolta, Metsäkeskukselta, Pertunmaan kunnalta ja terveysturvallisuudelta. Lausuntopyyntöä uusittiin käsittelyn jatkamisen yhteydessä.

Etelä-Savon ELY-keskus on antanut hakemuksen johdosta kolme lausuntoa.

Ensimmäisessä lausunnossaan (13.11.2017) ELY-keskus toteaa, että Vehkolammen rantasuo ei ole kaavamerkinnästä huolimatta luonnonsuojelualue tai luonnonsuojelualueeksi perustettava alue. Kaavamääräysten perusteella ELY-keskus ehdottaa harkittavaksi melua aiheuttavan toiminnan osoittamista ensisijaisesti kaakkurin pesimäajan ulkopuolelle niinä vuosina, jolloin kaakkuri pesii Vehkolammella. ELY-keskus huomauttaa, että louhosalue 1:n ja Kauhkiäntien välisen ojanotkon vesitalouden säilymiseen olisi suositeltavaa kiinnittää huomiota siten, että kaivamisella ei aiheuteta ojan kuivumista. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan louhoksen pinta- ja pumppausvesien johtamiselle louhosalue 2:n itäpuolella olevaan pienialaisen suon läpi ei ole estettä.

Toisessa lausunnossaan (1.10.2018) ELY-keskus katsoo, että muodostuva sivukivi on luonteeltaan pysyvää ja soveltuu hyvin hyötykäyttöön murskeena. Lisäksi ELY-keskus toteaa, että luonnonsuojeluasiat tulee ottaa lupakäsittelyssä huomioon siten, että erityisesti suojeltujen lajien ja elinympäristöjen säilyminen varmistetaan.

Kolmannessa lausunnossaan (22.7.2021) ELY-keskus toteaa, ettei sillä ole uutta lausuttavaa asiassa.

Etelä-Savon Maakuntaliitto toteaa 9.2.2018 antamassaan lausunnossa, että alue on osittain maakuntakaavassa Hiekkakankaan maa-ainesten ottoaluetta (EO 10.315). Maakuntakaava ei aseta estettä maa-ainesluvan myöntämiselle.

Metsäkeskus on antanut hakemuksen johdosta kaksi lausuntoa.

Ensimmäisessä lausunnossaan (9.10.2017) Metsäkeskus toteaa, että otta-alue rajautuu metsälain 10 §:n mukaisiin kohteisiin. Metsäkeskuksen

näkemyksen mukaan maa-ainestenottaminen suunnitelman mukaan ei vaaranna luontokohteiden luonnonarvoja. Metsälaki ei aseta rajoitteita maankäyttömuodon muuttamiselle metsämaasta johonkin muuhun tarkoitukseen.

Toisessa lausunnossa (25.8.2021) Metsäkeskus toteaa, että ympäristölupahakemuksen mukaiset toimenpiteet (sivukiven varastointi ja murskaus) eivät ole metsälain mukaisia sallittuja toimenpiteitä metsälain 10 §:n mukaisessa ympäristössä.

Pertunmaan kunnan lausunnossa (Pertunmaan kunnanhallitus 30.8.2021 § 149) todetaan, että hankealueella on osittain voimassa Pertunmaan rantayleiskaava (hyväksytty Pertunmaan kunnanvaltuustossa 16.10.2006). Alueelle ei ole hyväksymisen jälkeen tehty kaavaan muutoksia. Vehkolammen MY- ja luo-merkinnät perustuvat vuonna 2003 laadittuun luontoselvitykseen, jonka mukaan Vehkolampi on kaakkurin pesimälampi.

Terveysvalvonta on antanut hakemuksen johdosta kaksi lausuntoa. Ensimmäisessä lausunnossa (13.4.2018) terveysvalvonta toteaa, että toiminta tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa häiriintyvillä kiinteistöillä oleskeleville. Toiminta ei saa aiheuttaa vaaraa kiinteistöjen vedenhankinnalle. Lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää melun- ja pölyntorjuntaan. Toisessa lausunnossa (2.9.2021) terveysvalvonta arvioi ennalta, että toiminta ei aiheuta terveydensuojelulain (763/1994) tarkoittamaa terveyshaittaa, kun meluntorjunta toteutetaan melumallinnuksessa esitetyin keinoin.

Lausunnot ovat kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Hakijan vastine saaduista lausunnoista

Hakijalle on varattu tilaisuus antaa vastineensa saaduista lausunnoista. Hakija on antanut kaksi vastinetta.

Hakija on antanut ensimmäisen vastineensa 20.9.2021 (hakemuksen laatija). Vastineessa todetaan saaduista muistutuksista seuraavaa:

Yhdystien luontoselvityksen yhteydessä on selvitetty noin 4000 m² alue, joka rajoittuu Hiekkakankaan soranottoalueen pohjoisosaan. Kyseinen alue ei kuulu tähän hakemukseen. -- Jos haetaan ympäristölupaa sora-alueen pohjoisosassa olevan kallioreunuksen louhinnalle, tämä alue olisi vähäisenä lisäalueena. Kosteikko rajataan alueen ulkopuolelle, karttaa päivittäessä.

Hakija on antanut toisen vastineensa 23.9.2021 (hakijan valtuuttama asia-mies). Vastineessa todetaan saaduista muistutuksista seuraavaa:

Viranomaiset (mm. Metsäkeskus, Pertunmaan kunta, Terveysvalvonta ja ELY-keskus) ovat lausunnoissaan päätyneet siihen, että hakijan suunnittelema kiven louhinta ei aiheuta ympäristölle eikä loma-asutuksella kohtuutonta melu- tai pölyhaittaa, kun toiminta toteutetaan suunnitellulla tavalla.

Vastineet ovat kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Asiantuntijakommentit

Ympäristöpalvelut on pyytänyt hakemuksen käsittelyn yhteydessä asiantuntijakommentteja Geologian tutkimuskeskuksesta (GTK), Kuntaliitosta, Itä-Suomen yliopiston Oikeustieteiden laitokselta sekä Sitowisen meluasiantuntijalta.

Asiantuntijakommentit ovat kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta on tarkastanut maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen ja siitä annetut lausunnot, muistutukset, asiantuntijakommentit sekä hakijan niiden johdosta antamat vastineet.

Ympäristölautakunta ei myönnä hakijalle maa-ainelain 4 §:n mukaista maa-ainesten ottamislupaa eikä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista ympäristölupaa kallion louhintaan ja murskaukseen Pertunmaan Kuhajärveen tilalle Koskionranta (588-405-1-215).

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut lupapäätökselle ja sovelletut oikeuslähteet

Suunniteltu toiminta on ristiriidassa sekä ympäristönsuojelulain että maa-ainelain luvan myöntämisedellytysten kanssa, minkä johdosta haettua lupaa ei voida myöntää. Keskeisimmät ristiriidat liittyvät hakemuksen mukaisen suunnittelualueen ympäristön luonnonolosuhteisiin, toiminnalliseen yhteyteen alueella olevan toiminnan kanssa sivukiven varastoinnin ja murskauksen osalta, ja hakemuksen sisältöön erityisesti toiminnan vaikutusten arvioinnin osalta ja siten myös hakijan osoittamaan asiantuntemukseen.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tulee päätöksiä tehdessään ottaa huomioon mm. ympäristönsuojelulain tavoitesäännökset. Ympäristölautakunnan kokonaisharkinnan mukaan tavoitteiden turvaaminen edes tiukoilla lupamääräyksillä ei ole mahdollista, kun otetaan huomioon hakemuksen sisältö ja suunnitellun toiminnan sijoituspaikan erityiset luonnonolosuhteet ja

luontoarvot.

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 1 §:n mukaan ympäristönsuojelulain tarkoituksena on:

- 1) ehkäistä ympäristön pilaantumista ja sen vaaraa, ehkäistä ja vähentää päästöjä sekä poistaa pilaantumisesta aiheutuvia haittoja ja torjua ympäristövahinkoja;
- 2) turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö, tukea kestävää kehitystä sekä torjua ilmastonmuutosta;
- 3) edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä vähentää jätteiden määrää ja haitallisuutta ja ehkäistä jätteistä aiheutuvia haitallisia vaikutuksia;
- 4) tehostaa ympäristöä pilaavan toiminnan vaikutusten arviointia ja huomiointamista kokonaisuutena; sekä
- 5) parantaa kansalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa ympäristöä koskevaan päätöksentekoon.

Hakemuksen mukainen toiminta aiheuttaisi ympäristönsuojelulaissa tarkoitettuja päästöjä sekä ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristön pilaantumisena voidaan pitää myös luonnolle ja sen toimintoille aiheutuvaa haittaa. Kun otetaan huomioon hakemuksen mukaisen suunnittelualueen sijainti ja sen tavanomaisesta poikkeavat luontoarvot, haitta luonnolle ja sen toimintoille on väistämätöntä.

YSL 5 §:n mukaisesti ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan:

- 1) *päästöillä* ihmisten toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään;
- 2) *ympäristön pilaantumisella* sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa:
  - a. terveyshaittaa;
  - b. haittaa luonnolle ja sen toimintoille;
  - c. luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista;
  - d. ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä;
  - e. ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä;
  - f. vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai
  - g. muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

YSL 6 §:n mukaisesti toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläöolovelvollisuus*). Hakemuksen käsittely on edellyttänyt lukuisia täydennyspyyntöjä, koska

hakemukseen sisällytetyt arviot toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä ovat olleet puutteellisia ja summittaisia. Lukuisista täydennyspyynnöistä huolimatta hakija ei ole pystynyt luotettavalla tavalla arvioimaan toiminnan vaikutuksia ympäristölle ja alueen luonnonolosuhteille.

YSL 7 §:n mukaisesti toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Hakija ei ole luotettavalla tavalla esittänyt, kuinka YSL 8 §:n mukaiset edellytykset haetun toiminnan osalta täyttyvät.

YSL 8 §:n mukaan, jos toimintaan tarvitaan lupa, toiminnanharjoittajan on sen lisäksi, mitä YSL 7 §:ssä säädetään, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että:

- 1) toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa;
- 2) energiankäyttö toiminnassa on tehokasta;
- 3) toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja vaikutuksia tarkkaillaan ja niistä sekä toiminnassa käytettävistä raaka-aineista, polttoaineista ja muista kemikaaleista, toiminnassa syntyvistä jätteistä ja toiminnassa käsitellyistä jätteistä toimitetaan viranomaiselle tarpeellisia tietoja;
- 4) toiminnanharjoittajan käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus.

Hakemuksen mukainen toiminta ei täytä YSL 11 §:n mukaisia sijoituspaikan valinnalle asetettuja vaatimuksia. Lähtökohtaisesti ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu luontoarvojensa ja kaavamääräysten vuoksi tavanomaista herkemälle alueelle, mitä ei ole huomioitu otto suunnitelman laadinnassa tai täydennyksissä sijaintipaikan edellyttämällä laajuudella ja tarkkuudella. Hakijan esittämät arviot toiminnan vaikutuksista ympäristö-, vesistö- ja luonto-olosuhteisiin ovat suuripiirteisiä, eivätkä anna riittävän laajaa tai luotettavaa arviota päätöksenteon tueksi siitä, miten toiminta ko. sijoituspaikassa vaikuttaa YSL 11 §:n mukaisiin edellytyksiin. Hakemuksen perusteella toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen ja haitalliset muutokset alueen luonnonoloihin (erityisesti pohjavedenalaisen ottamisen todennäköiset vaikutukset vesitaloudeltaan luonnontilaisiin korpialueisiin) on tavanomaista maa-ainestenottoa todennäköisempiä.

YSL 11 §:n mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;

- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Lupaviranomaisen on YSL 48 §:n mukaisesti tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Lupa-asiaa ratkaistaessa on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset on määritelty YSL 49 §:ssä:

Luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16 – 18 §:ssä kiellettyä seurausta (maaperän tai pohjaveden pilaamisen kieltö);
- 4) erityisen luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Vehkolammen suunnittelualueelle haetulla toiminnalla on kiinteä yhteys toisen toiminnanharjoittajan toimintaan Hiekkakankaan alueella. Toiminnot sijoittuvat sivu- ja pintakiven varastointialueen osalta päällekkäiselle alueelle, koska Vehkolammen alueelle ei ole osoitettu lainkaan varastointialuetta muodostuvalle pinta- ja sivukivelle. Hakijan mukaan muodostuva pinta- ja sivukivi jää Hiekkakankaan alueen maanomistajalle. Lisäksi alueiden välille suunnitellaan rakennettavan yhdystie, mikä korostaa toiminta-alueiden välistä yhteyttä. Ympäristönsuojelulain 41 §:n säädetään luvan hakemisesta samalla toiminta-alueella sijaitseville toiminnoille:

YSL 41 §: Jos samalla toiminta-alueella sijaitsevalla usealla luvanvaraisella toiminnalla on sellainen tekninen ja toiminnallinen yhteys, että niiden ympäristövaikutuksia ja jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä, toimintoihin on haettava lupaa samanaikaisesti eri lupahakemuksilla tai yhteisesti yhdellä lupahakemuksella. Lupaa voidaan kuitenkin hakea erikseen, jos hakemuksen johdosta ei ole tarpeen muuttaa muita toimintoja koskevaa voimassa olevaa lupaa.

Kyseessä olevassa tapauksessa näiden kahden eri toiminta-alueen välillä on YSL 41 §:n tarkoittama tekninen ja toiminnallinen yhteys. Hiekkakankaan

maa-ainesalueelle on myönnetty maa-aineslupa (Mikkelin seudun ympäristölautakunta 12.8.2020 § 57). Myönnetty maa-aineslupa ei sisällä mahdollisesti Vehkolammen alueella harjoitettavaa toimintaa ja siellä muodostuvan pinta- ja sivukiven vastaanottamista, välivarastointia ja jatkojalostamista Hiekkakankaan alueella. Hiekkakankaan voimassa oleva maa-aineslupa ei salli muualta tuotavien maa-ainesten vastaanottamista. Hiekkakankaan alueella ei myöskään ole ympäristölupaa kalliokiviaineksen murskaukseen, vaan alueella on toimittu YSL 118 §:n mukaisella meluilmoituksella.

Em. seikkojen johdosta luvanhakija on useaan kertaan muuttanut ottosuunnitelmaa ja ympäristölupahakemusta sivukiven käsittelyn ja varastoinnin johdosta. Lopullinen yhteislupahakemus ja ottosuunnitelma perustuvat siihen, että Vehkolammen alueella muodostuva sivu- ja pintakivi kuljetetaan Hiekkakankaan maa-ainesalueen pohjoisosaan, joka on merkitty myös Vehkolammen ottosuunnitelmassa osaksi suunnittelualuetta. Lisäksi Vehkolammen yhteislupahakemukseen on sisällytetty murskaus Hiekkakankaan alueella, vaikka hakija onkin korostanut, että Hiekkakankaan alueelle kuljetettava sivu- ja pintakivi jää maanomistajan ja Hiekkakankaan maa-ainesalueen toiminnanharjoittajan haltuun. Näin ollen Vehkolammen lupahakemus ja Hiekkakankaan voimassa oleva maa-aineslupa ovat ristiriidassa keskenään.

Ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (VNA 713/2014) säädetään yksityiskohtaisemmin lupahakemuksen sisältövaatimuksista. Kuten aiemmista perusteluista on jo osin käynyt ilmi, hakemuksen sisältöön liittyy merkittäviä puutteita. Erityisesti puutteita on YSA 3.1 §:n kohdan 8 mukaisissa sisältövaatimuksissa sekä YSA 3.2 §:n kohtien 1, 5, 9 ja 14 mukaisissa vaatimuksissa.

YSA 3 §: Lupahakemuksen ja ilmoituksen sisältö

Lupahakemuksessa ja ympäristönsuojelulain 115 a §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa on oltava:

- 1) toiminnanharjoittajan yksilöinti- ja yhteystiedot sekä laitoksen nimi, toimiala ja sijaintipaikka;
- 2) tiedot kiinteistöstä ja sillä sijaitsevista laitoksista ja toiminnasta sekä näiden haltijoista;
- 3) yleiskuvaus toiminnasta sekä yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksessa ja ilmoituksessa esitetyistä tiedoista;
- 4) lupaharkinnan ja ilmoitusta koskevan päätösharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, prosesseista, laitteistosta, rakenteista ja niiden sijainnista;
- 5) tiedot toiminnan sijaintipaikasta ja sen ympäristöolosuhteista;
- 6) tiedot toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä veteen, ilmaan ja maaperään sekä toiminnan aiheuttamasta melusta ja tärinästä;
- 7) tiedot syntyvistä jätteistä ja jätelain 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuista sivutuotteista sekä niiden ominaisuuksista ja määrästä;
- 8) arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön;

- 9) toiminnan suunniteltu aloitusajankohta;
- 10) selvitys toiminnan sijaintipaikan rajanaapureista sekä muista asianosaisista, joita toiminta ja sen vaikutukset erityisesti saattavat koskea.

Lisäksi lupahakemuksessa ja ilmoituksessa on oltava, jos se on toiminnan luonne ja vaikutukset huomioon ottaen päätösharkinnan kannalta tarpeellista:

- 1) käytettävissä olevat tiedot ympäristön laadusta;
- 2) tiedot käytettävistä polttoaineista ja niiden varastoinnista, säilytyksestä ja kulutuksesta sekä käytettävästä tai tuotettavasta energiasta ja veden käytöstä;
- 3) tiedot käytettävistä raaka-aineista, kemikaaleista ja muista tuotantoon käytettävistä materiaaleista sekä niiden varastoinnista, säilytyksestä ja kulutuksesta;
- 4) arvio energian ja materiaalien käytön tehokkuudesta;
- 5) arvio toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa taikka arvion sisältävä ympäristönsuojelulain 15 §:n mukainen varautumissuunnitelma;
- 6) yksilöidyt tiedot toiminnan päästölähteistä ja niiden päästöistä sekä melutasosta;
- 7) arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta suunnitellussa toiminnassa;
- 8) selvitys päästöjen vähentämistä ja puhdistamista koskevista toimista;
- 9) selvitys maaperän ja pohjaveden suojelemista koskevista toimista ja pilaantumisriskin perusteella tehtävä arvio maaperän ja pohjaveden tarkkailutarpeesta ja mahdollisen määräajoin toteutettavan tarkkailun aikavälistä;
- 10) tiedot veden hankinnasta ja viemäroinnistä;
- 11) tiedot liikenteestä ja liikennejärjestelyistä;
- 12) selvitys suunnitelluista toimista jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi, jätteiden hyödyntämiseksi ja loppukäsittelemiseksi jätelain 8 §:n mukaisesti, jätteiden keräyksestä ja kulutuksesta sekä siitä, mihin jätteet on tarkoitus toimittaa hyödynnettäviksi tai loppukäsiteltäviksi;
- 13) selvitys mahdollisesta ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä;
- 14) tiedot toiminnan seurannasta ja tarkkailusta, ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta sekä käytettävistä mittausmenetelmistä ja -laitteista, laskentamenetelmistä ja niiden laadunvarmistuksesta.

Hakemuksen käsittelyssä tulee ottaa huomioon ympäristönsuojelulain mukaisten edellytysten lisäksi maa-ainelain mukaiset luvanmyöntämisedellytykset. Maa-ainelain (MAL, 555/1981) 3 §:ssä on säädetty maa-ainesten ottamisen yleiset rajoitukset. Kyseessä olevan hakemuksen mukaisen toiminnan osalta on tulkittu, että ottaminen voi erityisesti aiheuttaa maa-ainelain 3 §:n vastaisesti erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista sekä huomattavia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

MAL 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;

- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhotumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön ranta-vyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Päätöksen yksityiskohtaiset perustelut

Mikkelin seudun ympäristölautakunta katsoo, että maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämisedellytyksiä ei ole, koska yhteisluvan myöntäminen aiheuttaisi yksin ja yhdessä muiden alueen toimintojen kanssa YSL 5.1 §:n 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa. Erityisesti hakemuksen mukaisesti toteutettuna toiminnasta voisi ennalta arvioiden aiheutua YSL 5.1 §:n 2 kohdan b) -kohdan mukaista haittaa luonnolle ja sen toiminnoille.

Lisäksi suunniteltu toiminta voisi aiheuttaa maa-aineslain 3 §:n vastaisesti huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt näkemykset suunnitellun toiminnan haitallisista vaikutuksista. Lisäksi ympäristölautakunta on harkinnut saatujen lausuntojen pohjalta luvan myöntämisen edellytyksiä. Kokonaisharkintaan nojautuen lautakunta on päättänyt ratkaisuun, että luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty.

1. Hakemuksen sisältö

Hakemus ja sen liitteet eivät kaikilta osin täytä ympäristönsuojeluasetuksen 3 §:n mukaisia sisältövaatimuksia. Hakijalta on toistuvasti pyydetty lisäselvityksiä ja tarkennuksia hakemukseen ja sen liitteisiin. Täydennysten ja vastineiden jälkeenkin hakemuksesta puuttuu edelleen

luotettavat arviot toiminnan ympäristövaikutuksista ja vaikutuksista luonnonolosuhteisiin.

Ottosuunnitelmaa on päivitetty useaan kertaan käsittelyn aikana. Ottomäärää ja muodostuvan sivukiven määrää on pienennetty huomattavasti edellisen käsittelyn jälkeen. Ottosyvyys ja ottoalueen pinta-ala ovat kuitenkin pysyneet ennallaan. Esitetty sivukiven pienentynyt määrä on ristiriidassa aiempien suunnitelmien ja hakemusten kanssa, minkä vuoksi sivukivestä on pyydetty useita selvityksiä. Myös Vaasan hallinto-oikeus on ratkaisussaan kiinnittänyt huomiota sivukiven varastointiin ja käsittelyyn.

Lisäksi muodostuvan sivukiven määrä ja selvitys jatkokäsittelystä on muuttunut ottosuunnitelman päivittämisen yhteydessä useasti. Hakemuksessa ei näin ollen ole esitetty luotettavaa arviota syntyvän sivukiven määrästä ja varastoinnista tilanteesta, jos sivukiveä ei pystytä hakemuksen mukaisesti hyödyntämään alle kolmen vuoden kuluessa sivukiven syntymisestä.

Lähtökohtaisesti rakennus- ja tarvekivilouhinnan luonteeseen kuuluu, että sivukiveä muodostuu runsaammin kuin tavanomaisessa kallion louhinnassa. Tyypillisesti rakennuskivilouhimoiden sivukivi ei ole sen eheyden ja kovuuden vuoksi parasta mahdollista murskeen materiaalia. Lisäksi, mikäli sivukiveä läjitetään suuria määriä, voi se aiheuttaa haitallisia maisemavaikutuksia ja turvallisuusriskin alueelle (sortumisvaara). Lupaharkinnan yhteydessä on osittain jäänyt epävarmaksi, pystytäänkö muodostuvaa pinta- ja sivukiveä jatkokäsittelyyn riittävän lyhyellä aikajänteellä, jotta alueesta ei muodostu kaivannaisjäteasetuksen (VNA 190/2013) 2.1 §:n kohdan 7 tarkoittamaa kaivannaisjätteen jätealuetta (*tuotantopaikan yhteydessä olevaa aluetta, johon sijoitetaan siinä syntyvää kiinteää, lietemäistä tai nestemäistä kaivannaisjätettä*).

Hakijaa on pyydetty hakemuksen käsittelyn yhteydessä toimittamaan tarvittavat tiedot kaivannaisjäteasetuksen 4 §:n mukaisesta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman sisällöstä, 6 §:ssä tarkoitetusta vastuuhenkilöstä, 7 §:n mukaiset tiedot kaivannaisjätteen jätealueen perustamisesta ja hoidosta, 8 §:n mukaiset tiedot kaivannaisjätteen jätealueesta aiheutuvan ympäristökuormituksen hallinnasta, 12 §:n tarkoittamasta seurannasta ja tarkkailusta sekä 13 §:n tarkoittamasta valvonnasta ja 14 §:n tarkoittamasta käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta. Saadut selvitykset ovat olleet puutteelliset ja ottosuunnitelmaa on sittemmin muutettu siten, että myös pinta- ja sivukiven murskaus on sisällytetty yhteislupahakemukseen. Näin ollen hakija on esittänyt, ettei Hiekkakankaan varastoalueelle muodostuisi alkuperäisessä suunnitelmassa esitettyä kaivannaisjätteen jätealuetta, jolloin kaivannaisjäteasetuksen velvoitteiden soveltaminen ei tulisi kyseeseen.

Hakemuksesta puuttuu myöskin luotettava selvitys haetun toiminnan ja Hiekkakankaan alueella jo ennestään harjoitettavan soranotto toiminnan yhteydestä. Koska näiden kahden ottoalueen toiminta-alueet ovat osin päällekkäisiä ja sijoittuvat samalle kiinteistölle, on toiminnolla YSL 41 §:n tarkoittama toiminnallinen yhteys, mikä olisi tullut ottaa huomioon hakemuksen laadinnassa ja Hiekkakankaan maa-ainesluvan päivittämisessä.

Luvanhakijan asiana on esittää riittävä selvitys siitä, että hankkeen päästöistä ei aiheudu hankkeen vaikutusalueella YSL 49 §:ssä tarkoitettua luvan myöntämisen esteenä olevan seurauksen syntymisen vaaraa. Hakemuksessa on esitetty arvioita ja toteamuksia siitä, että toiminnalla ei olisi haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Hakemuksessa ei ole myöskään esitetty, miten toiminnan vaikutuksia ympäristöön tarkkaillaan.

2. Melu-, värinä- ja pölyvaikutukset

Hakemuksen liitteenä on melumallinnus. Melumallinnus edellyttää, että louhosalueelle 2 rakennetaan esimerkiksi pintamaista 4 metriä korkea ja 20 metriä pitkä meluvalli alueen kaakkoispuolelle. Murskaustoiminnan harjoittaminen Hiekkakankaan alueella puolestaan edellyttää, että murskauslaitoksen läheisyyteen rakennetaan esimerkiksi raaka-ainevärestä 5 metriä korkea ja 40 metriä pitkä meluvalli. Hakijalta on pyydetty selvitystä siitä, kuinka em. meluvallit ovat mahdollista rakentaa. Erityisesti pyydettiin selvittämään, kuinka ottotoiminnan alkuvaiheessa louhosalueen 2 meluvalli pystytään rakentamaan, koska kyse on pääosin avokallioisesta maastosta, jossa on ohut pintamaakerros.

Hakijan selvityksen mukaan louhosalue 2 on itäreunaltaan helposti suojattavissa lukuun ottamatta alueella olevaa patakalliota (vastineessa merkitty karttaliitteeseen pisteellä mp25). Selvityksen mukaan samalle pienialaiselle kalliolle ei mahdu samanaikaisesti sekä meluvallia että porauslaitteistoa. Eteläreunalla meluvallia pitää hakijan mukaan siirtää useamman kerran ja pintamaiden lisääntyessä meluvallia korotetaan. Hakijan esittämän laskelman mukaan avokallion 0 – 1 metrin paksuisen maakerroksen pintamateriaali riittää meluvalleihin.

Hiekkakankaan melusuojausten osalta hakija toteaa selvityksessään, että alueella murskataan soraa tarvittaessa ja samalla kertaan tapahtuisi kallion murskaus, jos sivukiveä on paikalla. Murskaus aloitetaan soran murskauksella ja murske läjitetään selvityksen karttaliitteessä osoitetulle alueelle (varastoalueen eteläreunasta noin puolet kaakkois-etelänurkassa). Murskekan itäpäähän voisi hakijan mukaan läjittää vieressä olevista pintamaista meluvallin. Murskekan toimiessa suojavaalena, voidaan sivukiveä murskata sen suojassa.

Hakijan selvityksen perusteella louhosaluetta 2 ei voida kaikilta osin täysin suojata meluvallin ottamisen alkuvaiheessa, jolloin porataan kallion korkeimmalta kohdalta. Tällöin myös melu leviää laajimmalle alueelle, kun louhokselle ei ole vielä muodostunut ottorintauksia, jotka estäisivät melun leviämistä. Näin ollen ei voida luotettavasti todeta, että louhosalueella 2 voitaisiin suorittaa melumallinnuksen edellyttämät melusuojaukset ilman muualta tuotavaa maa-ainesta. Suunnittelualueelle ei haeta lupaa vastaanottaa muualta tuotavia ylijäämäaita tms. materiaalia meluvallien rakentamiseksi. Näin ollen ei voida täysin luotettavasti poissulkea mahdollisuutta, ettei ottotoiminnan alkuvaiheessa louhosalueella 2 suoritettavan porauksen melu aiheuttaisi naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta lähimmille häiriintyvälle kohteille hakijan mainitsevan ns. patakallion kohdalla harjoitettavan porauksen osalta.

Lisäksi hakija toteaa Hiekkakankaan alueella harjoitettavan sivu- ja pintakiven murskauksen melusuojausten rakentamisen edellyttävän, että alueella ensin murskataan soraa Hiekkakankaan toiminnanharjoittajan toimesta. Toisin sanoen, sivu- ja pintakiven murskauksen meluntorjunta edellyttäisi, että alueella murskattaisiin ensin soraa varastokasoihin. Tämä puolestaan aiheuttaisi todennäköisesti meluhaittaa lähimmille häiriintyvälle kohteille, mikäli alueen meluntorjuntaa ei soranmurskauksen yhteydessä ole järjestetty. Tämä korostaa näiden kahden ottoalueen kiinteää toiminnallista ja teknistä yhteyttä, minkä vuoksi toimintojen haitalliset ympäristövaikutukset (ml. meluvaikutukset) tulisi arvioida yhdessä.

3. Pohjavedenalainen ottaminen

Vehkolammen rantavyöhyke on todettu maastokäynneillä soistuneeksi, minkä vuoksi se on erityisen altis vesitaloudessa tapahtuville muutoksille. Hakemuksessa ei ole luotettavasti osoitettu, millaisia vaikutuksia 12 metriä pohjavedenpinnan alapuolelle ulottuvalla louhosalueen 2 ottotoiminnalla voi olla Vehkolammen hydrogeologisiin olosuhteisiin, mikäli esimerkiksi pinta- ja pohjaveden virtaussuuntiin ja nopeuksiin aiheutuu merkittäviä muutoksia, ja miten mahdolliset haitalliset vaikutukset pyritään minimoimaan.

Ottosuunnitelman mukaan louhokselle kertyy noin 140 000 m³ pois-pumpattavaa vettä. Hakija ei ole hakemuksessaan esittänyt riittävän luotettavaa selvitystä louhosalueelle kertyvien vesien poisjohtamisen vaikutuksista alueen pinta- ja pohjavesiolosuhteisiin. Ottosuunnitelmassa myös esitetään, että louhokseen kertyvät vedet johdetaan ilman esikäsittelyä kuivatuskuilua pitkin suosuppaan, jonka pitäisi pystyä vastaanottamaan kerralla kokonaan täyttyneen louhoksen vedet (140 000 m³). Ottosuunnitelmassa tarkoitettu suosuppa on Metsäkeskuksen Avoimen metsä- ja luontotietoaineiston perusteella metsälain

(1093/1996) 10.2 §:n kohdan 2 mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristö, jonka ominaispiirre on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen vesitalous). Kun otetaan huomioon louhosalueelle kertyvä huomattava vesimäärä ja sen mahdollisesti sisältämä kivituhka ym. kiintoaines, ei voida kiistatta osoittaa, etteikö vesien johtamisella olisi vaikutusta suopainanteen vesitalouden luonnontilaisuuteen. Ojittamatomat ja vesitaloudeltaan luonnontilaiset korvet ovat uhanalaisia luontotyyppisiä koko Etelä-Suomen alueella, mikä tulee huomioida lupaharkinnassa.

Näin ollen lupaviranomaisella ei ole ollut luvan myöntämiseksi käytettävissä riittävän luotettavaa arviota toiminnan vaikutuksia alueen vesitaloudelle. Hakija ei ole myöskään arvioinut pohjavedenalaisen oton vaikutuksia lähimpien kiinteistöjen vedenhankinnalle.

4. Kaavanvastaisuus

Ottaminen vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen (luo- ja MY-alueet) maa-aineslain 3.3 §:n vastaisesti. Suunnittelualue sijoittuu osittain Pertunmaan rantaosayleiskaavan alueelle. Louhosalue 1 sijoittuu pääosin kaavan MY-alueelle, mutta rajoittuu myös kaavan luo-alueeksi merkitylle alueelle.

Luo-merkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita, minkä vuoksi luo-alueella rakentaminen tai muu maisemaa merkittävästi muuttama maanrakennustyö on kiellettyä ilman maisematyölupaa. Lisäksi kaavamääräys edellyttää, että alueen elinympäristöjen ja eliöeläinten säilyminen tulee turvata. Vehkolammen vesialue ja soistunut ranta on osoitettu luo -merkinnällä.

Louhosalue 1 sijoittuu kokonaisuudessaan ja louhosalue 2 osittain kaavassa MY-alueeksi merkitylle alueelle. MY-merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja. MY-alue kattaa suunnittelualueesta kokonaisuudessaan noin kolmanneksen. Kaavaselostuksen mukaan MY-alueiksi on merkitty rannoiltaan soistuneita alle 3 hehtaarin vesistöjä, jotka ovat mm. linnuston kannalta tärkeitä. Lisäksi MY-alueiksi on merkitty arvokkaita luontokohteita sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita. Vehkolammen kaavamerkinnän perusteena on ollut kaakkurin pesintälampi. Kaavan laatimisen yhteydessä tehdyssä luontoselvityksessä suosituksena kaakkurin pesimälammille ei osoiteta uutta rakentamista ja lampien rantavyöhykkeet merkitään MY-alueiksi.

Koska merkittävä osa sekä suunnittelualueesta että toiminnan vaikutusalueesta on merkitty oikeusvaikutteisessa kaavassa joko luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiksi alueiksi tai alueeksi, jolla on merkittäviä ympäristöarvoja, ympäristölautakunta näkee, että suunnitellun

toiminnan haitalliset vaikutukset Vehkolammen luontoarvoihin ovat todennäköisiä ja toiminta MY-alueella kaavamääräyksen vastaista.

Maa-aineslain 3.3 §:ssä todetaan erityisesti, että maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten. Suunnittelualueella voimassa olevassa oikeusvaikutteisessa kaavassa Vehkolammen rantavyöhyke on merkitty MY-merkinnällä. Kaavamerkintä kieltää maisemaa muuttavat maanrakennustyöt ilman maisematyölupaa.

Ympäristölautakunta katsoo, että maa-ainesten ottotoiminta vaarantaa sekä maisema- että ympäristöarvot Vehkolammen rantavyöhykkeellä (MY-alue). Maastokäynnillä on havaittu, että avatun louhosalue 1:n rintausten päältä on jo nykytilanteessa suora näköyhteys Vehkolammelle. Tämän vuoksi louhos 1:n laajentaminen kaventaisi jo entisestään Vehkolammen ja louhosalueen välistä suojavyöhykettä. Mikäli suojavyöhyke on hyvin kapea, voi se heikentää merkittävästi luo-kaavamerkinnän perusteena olleen kaakkurin pesintärauhaa tulevaisuudessa.

MY-alue ulottuu myös Kauhkiantien itäpuolelle, minkä vuoksi MY-merkinnällä osoitettu rantavyöhyke rajaa ottotoiminnan ulkopuolelle merkittävän osan suunnittelualueesta. Koska Vehkolammen rantavyöhykettä ei ole kaavassa osoitettu maa-ainestenottoon eikä hakija ole esittänyt ottamiselle erityistä syytä, suunnittelualueen ulkopuolelle tulisi lähtökohtaisesti rajata vähintään MY-kaavamerkinnän osoittama alue. Tämän vuoksi jäljelle jäävä osuus suunnittelualueesta olisi huomattavasti alkuperäistä ottoaluetta pienempi. Mikäli lupa myönnettäisiin vain puolelle haetusta alueesta, olisi toiminnanharjoittajan edellytykset kalliokiviaineksen ottamiselle huomattavasti heikommat. Jäljelle jäisi noin puolen hehtaarin suuruinen toiminta-alue, johon tulisi mahtua varsinaisen ottamisalueen lisäksi myös varasto- ja tukitoimintoalue. Tämän vuoksi luvan myöntäminen ainoastaan MY-alueen ulkopuolisille alueille voisi aiheuttaa luvan saajalle maa-aineslain 11.4 §:n tarkoittamaa vahinkoa ja haittaa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana.

Maa-aineslain 3 §:ää koskevassa hallituksen esityksessä todetaan, että mikäli maa-aineslupahakemus esimerkiksi rakennuskiven ottamiseksi kohdistuu rantavyöhykkeelle, hakemuksessa tulee selvityksillä ja ympäristön vaikutusarvioilla perustella erityisten syiden olemassaoloa sekä sitä, ettei ottamisesta muutoinkaan aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haitallisia vaikutuksia. Em. vaikutusarviota ei ole esitetty.

5. Liikennöinti

Ottosuunnitelmassa on esitetty kaksi vaihtoehtoista ottamistapaa,

joista toisessa ottaminen ulotettaisiin Kauhkiantien alapuolelle. Tämän vaihtoehdon toteutuessa Kauhkiantien linjaus muuttuisi. Lupavalmistelun yhteydessä ei ollut mahdollista pyytää puolueetonta lausuntoa Kauhkiantien liikennöinnin järjestämisestä, sillä Kauhkiantien toimitsijamiehenä toimii suunnittelualan maanomistaja. Hänen varahenkilönään on käsittelyssä olevan hakemuksen laatinut henkilö, eikä toista varajäsentä ole nimetty.

Alueelle suoritettujen maastokäyntien yhteydessä on havaittu, että Kauhkiantie on paikoittain erittäin kapea ja mutkainen, minkä vuoksi näkyvyys on ajoittain heikkoa. Kauhkiantielle kohdistuu jo nykytilanteessa jonkin verran raskasta liikennettä Hiekkakankaan alueen myyntikuljetusten johdosta, minkä vuoksi uuden ottoalueen myyntikuljetukset voivat heikentää liikenneturvallisuutta muille tienkäyttäjille.

6. Vaikutukset luontoarvoihin

Suunnittelualueelle ja sen välittömään läheisyyteen sijoittuu useita luontoarvoiltaan merkityksellisiä kohteita. Suunnittelualuetta voidaan näiltä osin pitää kokonaisuutena poikkeuksellisen monimuotoisena ympäristönä, jonka luontoarvot tulee ottaa lupaharkinnassa huomioon. Suunnittelualan läheisyydessä on useita metsälain 10 §:n mukaisia elinympäristöjä (vesitaloudeltaan luonnontilaisia suoelinympäristöjä, jyrkänteitä ja niiden alusmetsiä, karukkokankaita vähätuottoisempia alueita, reheviä lehtoja ja pienvesien välittömiä lähiympäristöjä), luonnonsuojelualue (Haukilammen tervaleppäkorpi) sekä havaintoja huomioidenarvoisista lajeista. Luontoarvoiltaan merkitykselliset kohteet on merkitty oheismateriaalina olevaan karttaan.

Vehkolampi ja sen rantavyöhyke on merkitty Pertunmaan rantaosayleiskaavalta luonto- ja ympäristöarvoiltaan merkittäväksi kohteeksi. Louhosalueella 2 on havaittu kehrääjän pesä ja työttöjäispoikue. Toiminta louhosalueella 2 johtaisi alueellisesti uhanalaisen kehrääjän pesäpaikan tuhoutumiseen.

Louhosalueelta 1 lähtevän ojanotkon varressa on havaittu silmälläpidettäväksi lajiksi luokitellun kaislasaran esiintymä. Ottosuunnitelman mukaan louhosalueella 1 suunnitellaan harjoitettavan louhintaa noin 10 metrin etäisyydellä kaislasaran esiintymästä. Hakijalta on pyydetty selvitystä siitä, kuinka kaislasaran esiintymä turvataan ja haitalliset vaikutukset ko. lajille ehkäistään. Hakijan vastine on yleispiirteinen eikä siinä oteta huomioon ELY-keskuksen lausunnon edellyttämällä tavalla mm. vesitaloudellisia vaikutuksia kaislasaran esiintymälle.

Vehkolammen ja Hiekkakankaan väliin jää kaksi vesitaloudeltaan luonnontilaisista tai luonnontilaisen kaltaista suoelinympäristöä, jotka on luo-

kiteltu Etelä-Suomessa uhanalaisiksi. Näistä pohjoisempi korpi on metsälain 10 §:n mukainen elinympäristö. Ottosuunnitelman mukaan näiden korprien väliin rakennetaan Vehkolammen ja Hiekkakankaan alueet yhdistävä yhdystie. Yhdystien rakentamisen tai käyttämisen vaikutuksia näihin korprialueisiin ei ole arvioitu. Ennalta arvioiden yhdystien käytöstä voi mahdollisesti aiheutua muutoksia korprien pintavesiolosuhteisiin sekä luonnontilaisuuden vaarantumista esim. rakentamisen ja kuljettusten pölyvaikutuksista.

Ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä koskevan säännöksen (YSL 49 §) hallituksen esityksissä (HE 84/1999 ja HE 214/2013) todetaan, että myös paikallisesti tärkeän tai uhanalaisen lajin tuhoutuminen voisi tarkoittaa merkittävää pilaantumista. Toiminnasta ei myöskään saisi aiheutua erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista. Lain esitöiden mukaan merkittävää vähäisempikin pilaantumisen aiheuttaminen olisi tällöin kielletty. Erityisellä luonnonolosuhteella tarkoitetaan alueen poikkeuksellisten luonnonarvojen kokonaisuutta.

Alueen ympäristöolosuhteista saatujen selvitysten perusteella ja varovaisuusperiaatteen mukaisesti ympäristölautakunta katsoo, että alueen ympäristö- ja luontoarvot ovat kokonaisuudessaan paikallisesti ja alueellisesti niin merkittäviä, että luvan myöntäminen aiheuttaisi maa-ainelain 3 §:n vastaisia seurauksia luonnonesiintymille tai -olosuhteille. Luvan myöntäminen aiheuttaisi myös YSL 5 §:n 1 momentin kohdassa 2 tarkoitettua ympäristön pilaantumista, erityisesti haittaa luonnolle ja sen toiminnoille.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (555/1981): 3 § (Ainesten ottamisen rajoitukset), 4 § (Luvan varaisuus), 4 a § (Maa-ainelupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittely), 5 § (Ottamissuunnitelma), 5 a § (Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma), 6 § (Luvan myöntämisedellytykset), 7 § (Lupaviranomainen), 13 § (Kuuleminen), 9 § (Julkipano)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005): 1 § (Maa-aineluvan hakeminen), 2 § (Ottamissuunnitelma), 3 § (Kuuleminen), 4 § (Lausunnot), 6 § (Lupapäätöksen sisältö)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6 § (Selvilläolovelvollisuus), 7 § (Velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista), 11 § (Sijoituspaikan valinta), 14 § (Pilaantumisen torjuntavelvollisuus), 15 § (Ennaltavarautusvelvollisuus), 16 § (Maaperän pilaamiskielto), 17 § (Pohjaveden pilaamiskielto), 19 § (Kemikaalien käyttöä koskevat erityiset velvollisuudet), 20

§ (Yleiset periaatteet ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa), 22 § (Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen), 27 § (Yleinen luvanvaraisuus), 34 § (Toimivaltainen lupaviranomainen), 39 § (Lupahakemus), 42 § (Lausunnot), 43 § (Muistutukset ja mielipiteet), 44 § (Lupahakemuksesta tiedottaminen), 48 § (Lupaharkinnan perusteet), 49 § (Luvan myöntämisen edellytykset), 52 § (Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi), 53 § (Parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointi), 58 § (Jäte- ja jätehuoltomääräykset), 62 § (Seuranta- ja tarkkailumääräykset), 83 § (Lupapäätöksen sisältö), 84 § (Lupapäätöksen antaminen), 85 § (Lupapäätöksestä tiedottaminen), 113 § (Kaivannaisjätteitä koskevat määräykset), 114 § (Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma), 172 § (Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus), 190 § (Muutoksenhaku), 191 § (Valitusoikeus), 198 § (Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus), 205 § (Maksut)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2 § (Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävät lupa-asiat), 3 § (Lupahakemuksen sisältö), 4 § (Hakemukseen liitettävät tiedot), 6 § (Lisätiedot jätteistä ja jätehuollosta), 11 § (Kuulutus lupahakemuksesta ja asiakirjojen nähtävilläpito), 12 § (Lupahakemuksesta pyydetty lausunnot), 13 § (Lupa-asian käsittely),

Eräistä naapuruussuhteista annettu laki (26/1920): 17 §, 18 §

Jätelaki (646/2011): 8 § (Yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä), 12 § (Selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuus), 13 § (Jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäiseminen), 29 § (Jätteen luovuttaminen), 72 § (Roskaamiskielto), 118 § (Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus), 121 § (Siirtoasiakirja), 122 § (Tiedonsaantioikeus)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, muut. 314/2017)

Suomen ympäristökeskuksen julkaisu 25/2010: Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa

Suomen ympäristökeskuksen julkaisu 5/2014: Parhaat ympäristökäytännöt (BEP) luonnonkivituotannossa

Mikkelin seudun ympäristölautakunnan hyväksymä maa-aineslain mukaisten viranomaistehtävien maksutaksa (Mikkelin seudun ympäristölautakunta 22.1.2020 § 5)

Mikkelin seudun ympäristölautakunnan hyväksymä ympäristönsuojelulain mukaisten viranomaistehtävien maksutaksa (Mikkelin seudun ympäristölautakunta 30.1.2019 § 11)

MAA-AINESLUPA- JA YMPÄRISTÖLUPAMAKSU

Maa-aineslain mukaisista maksullisista suoritteista ja maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteiskäsittelystä määrätään maa-ainestaksassa.

Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristölupa-hakemuksen yhteiskäsittelystä peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen ympäristöluvan hinta ja puolet (50 %) maa-aineslain mukaisen ottamissuunnitelman tarkastamisen hinnasta.

Kyseessä olevasta hakemuksesta on tehty aikaisempi päätös (Mikkelin seudun ympäristölautakunta 17.10.2018 § 95), jonka käsittelystä on peritty 4 744 euroa.

Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti tuomioistuimen muutoksenhaun johdosta uudelleen käsiteltäväksi palauttaman asian käsittelymaksusta vähennetään, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta päätöksestä on peritty.

Aikaisemman lupapäätöksen perusteena ollut maa-aineslupa- ja ympäristölupamaksu on perustunut maa-ainestaksaan, mikä on sittemmin päivitetty (Mikkelin seudun ympäristölautakunta 22.1.2020 § 5). Uuden maa-ainestaksan maksuperusteet:

- Kivenlouhimo tai muu kuin maanrakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta: 3 600 €
- Ottamissuunnitelman tarkastus: $(480 \text{ €} + 0,009 \text{ €/k-m}^3) / 2$
- Naapurin tai asianosaisen kuuleminen: 50 € + 20 € / kuultava, kuitenkin enintään 250 €
- Lehtikuulutuksen laatiminen: 50 €
- Jos lupahakemus hylätään, peritään maa-ainestaksan mukaisesta maksusta 50 %.

Em. maksuperusteiden perusteella päätöksestä perittäisiin 3 600 + 564,75 = 4 164 euroa. Koska uusi maksu on pienempi kuin mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta päätöksestä on peritty, **lupapäätöksestä ei peritä maksua.**

Maksuista saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusosoitus on liitteenä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Asian käsittelystä perittävistä maksuista valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua. Valitusosoitus on liitteenä.

(YSL 190 § ja YSL 191 §)

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSI ANTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella (YSL 85 §).

Hanna Pasonen
ympäristöpäällikkö

Päätös

Hakijalle

Tiedoksi

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lausuntojen antajille

Päätöksestä ilmoitetaan niille, joille on annettu erikseen tieto hakemuksesta (80 kpl)

Tieto päätöksestä julkaistaan Mikkelin kaupungin, Pertunmaan kunnan ja Mäntyharjun kunnan ilmoitustauluilla sekä Lupapisteen Julkipano-sivustolla (www.julkipano.fi)

